

Kroniek WHOA: 2024-2025

Tvl 2025/33

De Wet Homologatie Onderhands Akkoord (“WHOA”) is op het moment van schrijven van dit artikel iets meer dan 4,5 jaar van kracht. Dit artikel borduurt voort op de kronieken die de auteurs voor dit tijdschrift schreven in het najaar van 2023 en 2024.² In dit overzichtsartikel bespreken de auteurs nagenoeg alle WHOA-uitspraken die tussen 1 juli 2024 en 1 juli 2025 zijn gepubliceerd en bespreken zij de lessen die daaruit kunnen worden getrokken. De auteurs beperken zich tot de rode draad die uit de verschillende uitspraken kan worden opgemaakt en de relevante overwegingen van rechtbanken waarmee invulling wordt gegeven aan bepalingen uit de WHOA. De auteurs richten zich daarbij met name op nieuwe ontwikkelingen of ontwikkelingen die afwijken van de uitspraken die zij in de vorige kronieken hebben behandeld.

1. Inleiding

De WHOA is op het moment van schrijven van dit artikel iets meer dan 4,5 jaar van kracht. In onze eerdere twee kronieken WHOA die zijn gepubliceerd in dit tijdschrift in het najaar van 2023 (hierna “Kroniek WHOA 2021-2023”) en het najaar van 2024 (hierna “Kroniek WHOA 2023-2024”) hebben wij een overzicht gegeven van de eerste 3,5 jaar aan WHOA-uitspraken en hebben wij ontwikkelingen op basis van die uitspraken signaleerd.³ Nu weer een jaar is verstreken, kan weer meer duiding worden gegeven aan de WHOA. In dit artikel bespreken wij welke lessen kunnen worden getrokken uit de tussen 1 juli 2024 en 1 juli 2025 (de huidige kroniekperiode) gepubliceerde jurisprudentie. We richten ons daarbij met name op nieuwe ontwikkelingen of ontwikkelingen die afwijken van de uitspraken die wij in de vorige kronieken hebben behandeld. In de huidige kroniekperiode zijn 65 WHOA-uitspraken gepubliceerd, waarvan negentien homologatiebeschikkingen. In dit artikel hebben wij nagenoeg alle in de huidige kroniekperiode gepubliceerde uitspraken opgenomen. Volledigheidshalve merken we op dat niet alle WHOA-uitspraken worden gepubliceerd. WHOA-uitspraken worden daarnaast regelmatig pas maanden later gepubliceerd. We behandelen in dit artikel dus niet alle uitspraken die in de huidige kroniekperiode zijn geweest, maar enkel de uitspraken die in de huidige kroniekperiode zijn gepubliceerd. Uitspraken met een

beperkte inhoud, zoals de dagbepaling voor behandeling van verzoeken, hebben wij niet opgenomen.

Ook deze kroniek is weer nadrukkelijk bedoeld als overzichtsartikel van de stand van de jurisprudentie in de huidige kroniekperiode ten opzichte van de vorige kroniekperiodes.⁴ Verschillende WHOA-uitspraken zijn in diverse websites, tijdschriften, blogs en podcasts al gesignaleerd, samengevat of van commentaar voorzien. In dit artikel beperken we ons daarom tot de rode draad die uit de verschillende uitspraken kan worden opgemaakt en relevante overwegingen van rechtbanken waarmee invulling wordt gegeven aan bepalingen uit de WHOA. De feitelijke achtergrond van specifieke uitspraken bespreken we zo min mogelijk. Vanzelfsprekend benoemen we wel de in een uitspraak aangehaalde relevante omstandigheden voor een bepaald oordeel van de rechter. Hoewel het grootste deel van de kroniek beschrijvend van aard is, duiden we waar nodig de gesignaleerde ontwikkelingen. Bij dergelijke duiding merken we dan telkens op dat het onze eigen opvatting betreft. Recent is van de hand van P.J. Neijt, M.J.P. Vink en J.F.N. Andreae vanuit de rechters-WHOA-pool een overzicht verschenen met statistieken over de in 2024 gepubliceerde WHOA-uitspraken.⁵ Voor een cijfermatig inzicht van de gepubliceerde WHOA-uitspraken verwijzen we daarom naar dat artikel.

In dit artikel behandelen we achtereenvolgens de volgende onderwerpen: overkoepelende onderwerpen (par. 2), de WHOA-toestand (par. 3), aanwijzing herstructureringsdeskundige (“HD”) (par. 4), afkoelingsperiode (par. 5), voorzieningen en bepalingen (par. 6), machtiging ex art. 42a Fw (par. 7), aspectenverzoek (par. 8) en homologatie (par. 9). Wij sluiten af met een conclusie (par. 10).

Voor de leesbaarheid van dit artikel duiden wij in dit artikel met “schuldenaar/HD” de situatie aan dat de wet een bevoegdheid aan de schuldenaar of aan de HD toekent, afhankelijk van of de rechtbank een HD heeft aangewezen.

2. Overkoepelende onderwerpen

2.1 Rechtsmacht

Op grond van art. 369 lid 1 Fw is de WHOA (onder meer) niet van toepassing op natuurlijke personen die geen zelfstandig beroep of bedrijf uitoefenen. In de huidige kroniekperiode zijn drie noemenswaardige uitspraken gepubliceerd over dit vereiste.

De rechtbank Rotterdam oordeelde in het kader van een afkoelingsperiode dat natuurlijke personen die vennoot in een vennootschap onder firma (VOF) zijn, ondernemer zijn voor wat betreft hun aandeel in de VOF. Daarmee kunnen de vennoten gelet op art. 369 lid 1 Fw worden toegelaten tot

1 Karien van Boekel is advocaat bij Houthoff te Amsterdam. Martijn Breeman is advocaat bij Breeman Legal te Dordrecht en gastonderzoeker aan het Onderzoekcentrum Onderneming & Recht (OO&R) van de Universiteit Nijmegen.

2 Zie K.H. van Boekel en M.S. Breeman, ‘Kroniek WHOA: 2,5 jaar WHOA-uitspraken’, *Tvl* 2023/37 (“Kroniek WHOA 2021-2023”) en K.H. van Boekel en M.S. Breeman, ‘Kroniek WHOA: 2023-2024’, *Tvl* 2024/37 (“Kroniek WHOA 2023-2024”).

3 Zie de Kroniek WHOA 2021-2023 en Kroniek WHOA 2023-2024.

4 Zoals de Kroniek WHOA 2021-2023 en Kroniek WHOA 2023-2024 dit ook waren.

5 P.J. Neijt, M.J.P. Vink & J.F.N. Andreae, ‘Jaarverslag Rechters-WHOA-Pool 2024’, <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Jaaverslag-rechters-WHOA-pool-2024.pdf>.

de WHOA en bijvoorbeeld ook op grond van art. 376 lid 1 Fw een afkoelingsperiode verzoeken. Uit rechtspraak van de Hoge Raad volgt namelijk dat als een vennoot handelt in naam van de VOF, hij dit doet namens de gezamenlijke vennoten en de gezamenlijke vennoten daarmee bindt. De wederpartij bij een overeenkomst met een VOF kan de daaruit voortvloeiende vorderingen geldend maken zowel tegenover de gezamenlijke vennoten, met de mogelijkheid van verhaal op het afgescheiden vermogen van de VOF, als tegenover elke afzonderlijke vennoot voor het geheel, met de mogelijkheid van verhaal op het privévermogen van die vennoot.⁶

De rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelde dat een natuurlijke persoon ontvankelijk was in zijn verzoek om een afkoelingsperiode, omdat onder meer het grootste deel van de schulden uit zakelijke schulden bestaat.⁷ Dat is echter geen vereiste voor ontvankelijkheid van een eenmanszaak onder de WHOA. Op een verzoek om een afkoelingsperiode van een andere eenmanszaak beoordeelde de rechtbank Den Haag daarentegen enkel of de natuurlijke persoon een zelfstandig bedrijf uitoefende.⁸ Dat is wat ons betreft de juiste toets gelet op art. 369 lid 1 Fw. Vanzelfsprekend dient de schuldenaar dan wel te beogen zijn zakelijke schulden te herstructureren en niet enkel zijn privéschulden.

2.2 Besloten of openbare procedure

In de vorige kroniek benoemden we de invloed op volgende verzoeken van een eerdere keuze voor een besloten of openbare procedure in een uiteindelijk afgewezen verzoek.⁹ In de huidige kroniekperiode heeft de rechtbank Gelderland, na een eerder afgewezen homologatieverzoek van de schuldenaar, op verzoek van een schuldeiser een HD aangewezen.¹⁰ De schuldenaar had een startverklaring gedeponeerd waarin een keuze stond voor een besloten procedure. De rechtbank achtte zich vanwege die keuze in de homologatiebeschikking bevoegd om kennis te nemen van dit verzoek op grond van art. 369 lid 7 sub b Fw jo. art. 3 en 262 Rv.¹¹ Toch beoordeelt de rechtbank bij het verzoek tot aanwijzing van een HD opnieuw of sprake is van een besloten of openbare procedure en of zij bevoegd is kennis te nemen van dit verzoek. De rechtbank noemt als reden voor dit hernieuwde oordeel dat zij nog niet eerder een (inhoudelijke) beslissing heeft genomen in dit WHOA-traject. Dat lijkt niet juist, omdat relatieve bevoegdheid vaststaat voor de rest van een WHOA-traject indien de rechtbank zich eenmaal relatief bevoegd heeft verklaard op grond van art. 369 lid 8 Fw. Voor de bevoegdheid van de rechtbank maakte het in dit geval niet uit, omdat in beide verzoeken was gekozen voor een besloten procedure. Bovendien had de schuldenaar op verzoek van de rechtbank naar aanleiding van het verzoek van de schuldeiser tot aanwijzing van een HD (nogmaals) bevestigd in te stemmen met een besloten procedure.

6 Rb. Rotterdam 20 november 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:12288 onder verwijzing naar Rb. Oost-Brabant 22 november 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:5331; en HR 19 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:649.

7 Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

8 Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808.

9 Kroniek WHOA 2023-2024, par. 2.2.

10 Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438.

11 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

3. De WHOA-toestand

3.1 Algemeen

Zoals toegelicht in de Kroniek WHOA 2021-2023, is in een WHOA-traject vereist dat de schuldenaar verkeert in een toestand waarin het redelijkerwijs aannemelijk is dat zij met het betalen van haar schulden niet zal kunnen voortgaan (de "WHOA-toestand").¹² De rechter dient het bestaan van de WHOA-toestand in ieder geval ambtshalve te toetsen bij de beoordeling van een homologatieverzoek en de aanwijzing van een HD. In de praktijk toetsen rechtbanken soms ook of de WHOA-toestand aanwezig is bij de beoordeling van een verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode.¹³

Twee facetten zijn relevant voor het bepalen van de WHOA-toestand: (i) de schuldenaar moet in staat zijn aan haar lopende verplichtingen te voldoen en (ii) het ontbreekt aan een realistisch perspectief om een toekomstige insolventie van de schuldenaar af te wenden zonder akkoord.¹⁴ Het valt ons op dat in de huidige kroniekperiode de toetsing van de WHOA-toestand beknopter is dan in vorige kroniekperiodes.¹⁵ De rechtbank komt vaak tot de conclusie dat sprake is van een WHOA-toestand 'op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is gebleken',¹⁶ of – als de WHOA-toestand al in een eerdere uitspraak is getoetst – omdat 'er geen aanleiding is daarop terug te komen'.¹⁷ In eerdere kronieken signaleerden wij dat de beoordeling van de WHOA-toestand uitgebreider was bij aanwijzingen van HDs dan bij homologatiebeschikkingen, maar inmiddels is het tegenovergestelde het geval.

3.2 Voldoening lopende verplichtingen

In de in de huidige kroniekperiode gepubliceerde uitspraken wordt wederom niet veel aanvullende duiding gegeven aan de term 'lopende verplichtingen'. Uit de feiten kan soms worden opgemaakt welke verplichtingen door de schuldenaar als 'lopende verplichtingen' worden aangemerkt, maar rechtbanken vermelden dit niet expliciet in hun beoordeling.

In een geval waarin uit de liquiditeitsprognose bleek dat de schuldenaar pas in 2025 winstgevend zou zijn en het dus niet aannemelijk was dat de lopende verplichtingen voldaan konden worden, achtte de rechtbank Gelderland voldoende dat ter zitting de moederverenootschap de toezegging deed

12 Zie de Kroniek WHOA 2021-2023, par. 3.

13 Zie de Kroniek WHOA 2021-2023, par. 3.1.

14 *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 33-34 (MvT).

15 Alleen in de volgende uitspraken gaan rechtbanken in hun beoordeling expliciet op beide facetten in: Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826 (aanwijzing HD); Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378 (homologatie); Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438 (aanwijzing HD); en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198 (aanwijzing HD).

16 Zie bijvoorbeeld Rb. Gelderland 21 november 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7481; en Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565 (*Endurance Solar*).

17 Zie bijvoorbeeld Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, *JOR* 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

dat middelen van de groep ingezet zouden worden voor het voldoen van de lopende verplichtingen.¹⁸

Schuldenaren hebben ook in de huidige kroniekperiode diverse stukken in het geding gebracht om de WHOA-toestand aan te tonen, zoals een staat van baten en lasten en een liquiditeitsprognose.¹⁹

3.3 Geen realistisch perspectief afwending insolventie zonder akkoord

De rechtbank is nog steeds kort in de beoordeling van dit aspect. Zo volstaat de rechtbank bijvoorbeeld met de vaststelling dat (i) dit voldoende volgt uit de verdeling van de schuldenlast en het gelegde beslag door de belastingdienst;²⁰ (ii) het redelijkerwijs aannemelijk is dat de schuldenaar niet meer aan haar terugbetalingsverplichtingen kan voldoen;²¹ en (iii) de schuldenaar niet beschikt over de middelen om de schuldenlast die ze heeft opgebouwd te voldoen.²² Hierbij verwijzen rechtbanken vaak naar dezelfde stukken als hiervoor genoemd in het kader van het voldoen aan de lopende verplichtingen (zie par. 3.2). Bij door twee groepsvennootschappen aangeboden akkoorden oordeelde de rechtbank Amsterdam in een homologatiebeschikking dat vanwege de nauwe verwevenheid tussen beide entiteiten de dreigende insolventie van de ene entiteit ook voor de andere entiteit kon worden aangenomen.²³

In een uitspraak van de rechtbank Den Haag vroeg een observator zich af of nog wel sprake was van dreigende insolventie, aangezien de schuldenaar huur- en personeelsbesparingen ook zonder akkoord kon realiseren.²⁴ De schuldenaar had in dit geval echter naar het oordeel van de rechtbank voldoende concreet toegelicht dat een akkoord wel degelijk nodig was voor de continuïteit en dit werd door de belastingdienst bevestigd.

3.4 Overige relevante elementen

De rechtbank Amsterdam heeft verduidelijkt dat de ambts-halve toets van art. 384 lid 2 sub a Fw inzake de aanwezigheid van de WHOA-toestand een *ex nunc*-toetsing is.²⁵

Tweemaal heeft een stemgerechtigde – onder verwijzing naar het eigen vermogen van de schuldenaar – zich op het standpunt gesteld dat geen sprake was van een WHOA-toestand. In het eerste geval achtte de rechtbank

Zeeland-West-Brabant niet relevant wat het eigen vermogen van de schuldenaar is, aangezien een onderneming een positief eigen vermogen kan hebben maar toch niet in staat kan zijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen.²⁶

De rechtbank Amsterdam kwam in het tweede geval tot de conclusie dat de stelling van de stemgerechtigde berustte op een aanvankelijk onjuiste weergave van het eigen vermogen van de schuldenaar in de jaarrekening.²⁷ De schuldenaar heeft de jaarrekening aangepast naar aanleiding van vragen van deze stemgerechtigde.

In geval van een liquidatieakkoord is vereist dat het akkoord een beter resultaat oplevert voor de gezamenlijke schuldeisers.²⁸ Volgens de rechtbank Gelderland moet het om een belangrijke meerwaarde gaan.²⁹ Opvallend is dat de rechtbank Gelderland voornoemd vereiste inzake een belangrijke meerwaarde ook bij een reorganisatieakkoord in haar oordeel over de WHOA-toestand meenam.³⁰ Wij menen dat dit vereiste niet relevant is voor vaststelling van de WHOA-toestand bij een reorganisatieakkoord.

4. Aanwijzing HD

4.1 Algemeen

Ingevolge art. 371 Fw wijst de rechtbank een HD aan indien de schuldenaar verkeert in de WHOA-toestand, tenzij summiertlijk blijkt dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers bij aanwijzing niet zijn gediend.³¹ Voorts schrijft de wet voor dat een HD zijn/haar taak doeltreffend, onpartijdig en onafhankelijk uitvoert.³²

4.2 Hoofdlijnen jurisprudentie

In de huidige kroniekperiode is – voor zover blijkt uit de gepubliceerde uitspraken – zeven keer om aanwijzing van een HD verzocht: drie keer door de schuldenaar zelf³³ en vier keer door schuldeisers.³⁴ Slechts één verzoek dat is ingediend door schuldeisers is afgewezen.³⁵ De overige verzoeken zijn toegewezen. In het algemeen is de opbouw van deze uitspraken in de huidige kroniekperiode niet gewijzigd.³⁶ Nog steeds toetsen rechtbanken eerst of sprake

18 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116.

19 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen; Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438; en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

20 Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

21 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen; Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman; Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044; en Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555.

22 Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378.

23 Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423 en van de groepsvennootschap: Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

24 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

25 Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367.

26 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.

27 Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367.

28 Kamerstukken II 2018/19, 35249, nr. 3, p. 2 en 26 (MvT).

29 Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438.

30 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

31 Art. 371 lid 3 Fw.

32 Art. 371 lid 6 Fw.

33 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116; en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

34 Rb. Rotterdam 16 februari 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:2352; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438; en Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

35 Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*). In dit geval benoemde de rechtbank een door de schuldeisers voorgedragen persoon niet als HD, maar ambtsshalve als observator.

36 Zie de Kroniek WHOA 2021-2023, par. 4.2 en de Kroniek WHOA 2023-2024, par. 4.2.

is van een WHOA-toestand,³⁷ waarna ze de taak van de HD toelichten en vervolgens ingaan op de voorgedragen HDs. Daarnaast hebben HDs vier keer verzocht om vaststelling c.q. verhoging van hun budget en/of voorschot³⁸ en twee keer verzocht om intrekking van hun aanwijzing.³⁹ Deze aspecten behandelen wij nader in par. 4.6.

4.3 Belangen van de gezamenlijke schuldeisers gediend?

In de gevallen dat ofwel de schuldenaar ofwel de meerderheid van de schuldeisers om aanwijzing van een HD verzoeken, staat volgens de wetgever vast dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers zijn gediend met aanwijzing van een HD.⁴⁰ Zoals gesignaleerd in de Kroniek WHOA 2023-2024, maken rechtbanken een belangenafweging indien een verzoek om aanwijzing van een HD niet door de schuldenaar of door een meerderheid van de schuldeisers is ingediend c.q. wordt gesteund.⁴¹

Zoals hiervoor vermeld is in de huidige kroniekperiode vier keer een verzoek om aanwijzing van een HD op verzoek van schuldeisers behandeld.⁴² In twee gevallen heeft de rechtbank expliciet het belang van de gezamenlijke schuldeisers betrokken in haar oordeel. In het eerste geval oordeelde de rechtbank Rotterdam dat mede gezien de overgelegde liquiditeitsprognose niet summierlijk blijkt dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers niet gediend zijn bij het aanwijzen van een HD.⁴³ In het tweede geval was – voorafgaand aan het verzoek om aanwijzing van een HD door een schuldeiser – een door de schuldenaar aangeboden akkoord niet-ontvankelijk verklaard.⁴⁴ In dit kader oordeelde de rechtbank Gelderland dat uit het feit dat het eerder door de schuldenaar aangeboden akkoord door de meerderheid van de concurrente schuldeisers werd gesteund, niet zonder meer kan worden afgeleid dat de aanwijzing van een HD ook in het belang van de gezamenlijke schuldeisers is. De rechtbank achtte benoeming van een HD echter wel in het belang van de gezamenlijke schuldeisers, omdat de verzochte aanwijzing diende om duidelijkheid te verkrijgen over de vordering van de belastingdienst, de positie van de concern-financier en de waardering van de debiteurenportefeuille.

37 Voor de relevante uitspraken over de benodigde WHOA-toestand, zie par. 3 hiervoor.

38 Rb. Rotterdam 4 juni 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11833; Rb. Gelderland 18 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6562; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7571; en Rb. Gelderland 10 maart 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:2019.

39 Rb. Gelderland 26 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7184 (*Vitesse*) en Rb. Rotterdam 12 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11835.

40 *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 41 (MvT).

41 Zie de Kroniek WHOA 2023-2024, par. 4.3 en de daar opgenomen verwijzingen naar Rb. Amsterdam 7 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:4153, *JOR* 2023/223, m.nt. O. Salah (*Steinhoff*) en Rb. Amsterdam 10 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6481, *JOR* 2024/45, m.nt. G.Á.C. Orbán (*Lealand en McDermott*).

42 Rb. Rotterdam 16 februari 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:2352; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, *JOR* 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438; en Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, *JOR* 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

43 Rb. Rotterdam 16 februari 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:2352.

44 Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438. De eerdere homologatiebeschikking betreft Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

4.4 Taak HD

Rechtbanken hebben deze kroniekperiode geen principiële overwegingen gewijd aan de taakinfilling van de HD. Wel wees de rechtbank Amsterdam een verzoek van schuldeisers om aanwijzing van een HD af, omdat deze schuldeisers een onafhankelijke functionaris wilden die toezicht zou houden op het al lopende herstructureringsproces. Zij beoogden dus niet dat de HD zelfstandig een akkoord zou aanbieden. Wel beoogden ze via de HD meer informatie over het herstructureringsproces te verkrijgen. De rechtbank achtte een dergelijke taak meer passen bij een observator. Daarom wees zij het verzoek om aanwijzing van een HD af en benoemde zij ambtshalve een observator.⁴⁵

Ook in de huidige kroniekperiode hebben sommige HDs bij hun aanwijzing opdrachten meegekregen van de rechtbank. Wederom zag dit op het monitoren van (of zelfs het uitbrengen van verslag over) het voldoen aan lopende verplichtingen,⁴⁶ evenals het nagaan of vanuit de groep toegezegde leningen inderdaad verstrekt werden en het beoordelen of het haalbaar is een akkoord tot stand te brengen.⁴⁷ De rechtbank Amsterdam besloot een HD geen expliciete informatieverplichting richting één schuldeiser op te leggen, aangezien de HD als ‘bruggenbouwer’ ten dienste van het tot stand brengen van een akkoord staat en niet van partijen: een HD is niet alleen onafhankelijk van de schuldenaar, maar ook van alle andere betrokkenen.⁴⁸

4.5 Hoe kiest de rechter een HD?

De opbouw van het merendeel van de HD-beschikkingen in de huidige kroniekperiode is wat betreft de persoon van de HD onveranderd ten opzichte van de vorige kroniekperiodes. Nog steeds stellen rechtbanken voorop dat een HD doeltreffend, onpartijdig en onafhankelijk dient te zijn, waarna rechtbanken opmerken dat volgens het Landelijk procesreglement WHOA zaken rechtbanken (hierna: het “WHOA Procesreglement”) de verzoeker minstens twee namen en offertes moet voorleggen. Vervolgens volgt de vaststelling dat de aanwijzing dienstig moet zijn aan het onderzoek naar de reorganisatie en kan bijdragen aan het voorkomen van de schijn van belangenvermenging om het vertrouwen van schuldeisers in het proces en dus de slagingskans te vergroten. Vervolgens vindt een beoordeling van de voorgedragen HDs plaats tegen de geschetste problematiek en de belanghebbenden in het voorliggende geval. Doorgaans komt de rechtbank tot het oordeel dat alle voorgedragen HDs geschikt zijn, maar dat op basis van de offerte, problematiek of ervaring, een voorkeur voor een persoon bestaat, die overigens beschikt over de competenties voor de specifieke casus.⁴⁹ Eenmaal speelde

45 Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, *JOR* 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

46 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826 en Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116.

47 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116.

48 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826. Zie over informatieverplichtingen opgelegd aan een observator par. 6.3 hierna.

49 Rb. Rotterdam 16 februari 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:2352; Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438; en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

bij de benoeming van de HD een rol dat beschikbaarheid op korte termijn vereist was en een van de voorgedragen HDs ruimer in zijn tijd zat en dit als zodanig had aangegeven in zijn offerte.⁵⁰

In het hiervoor reeds besproken geval waarin het verzoek om aanwijzing van een HD volgde op niet-ontvankelijkheid van een door de schuldenaar aangeboden akkoord, wees de rechtbank Gelderland een ander dan de reeds eerder benoemde observator aan als HD.⁵¹ Daarentegen heeft de rechtbank Overijssel een homologatieverzoek van een schuldenaar afgewezen, waarbij in diezelfde beschikking – op verzoek van een schuldeiser – de observator als HD is aangewezen.⁵² Overigens sloot de rechtbank Amsterdam in de situatie dat zij het verzoek om aanwijzing van een HD afwees en ambtshalve een observator benoemde, niet op voorhand uit dat deze observator in een later stadium alsnog zelf als HD zou worden aangewezen.⁵³

4.6 Overige relevante elementen

In de huidige kroniekperiode zijn twee uitspraken gepubliceerd waar het ging om de intrekking van de aanwijzing van een HD.⁵⁴ In beide gevallen informeerde de HD de rechtbank dat het niet mogelijk was een (succesvol te homologeren) akkoord tot stand te brengen.

In tegenstelling tot de vorige kroniekperiode, is het in de huidige kroniekperiode weer lastiger om de salarissen van HDs uit beschikkingen af te leiden. De gepubliceerde tussentijdse vaststellingen van het budget van een HD (art. 371 lid 10 Fw)⁵⁵ betreffen geen definitieve salarisbeschikkingen en slechts in één uitspraak waarin de aanwijzing van een HD wordt ingetrokken (art. 371 lid 12 Fw) is het definitieve salaris vastgesteld.⁵⁶ In de enige homologatiebeschikking die op verzoek van een HD is gewezen, is geen salaris vastgesteld.⁵⁷

Ook in de huidige kroniekperiode is tweemaal in het kader van art. 3d Fw de behandeling van een faillissementsverzoek geschorst en gelijktijdig met aanwijzing van een HD een afkoelingsperiode afgekondigd.⁵⁸ In tegenstelling tot onze signalering in de Kroniek WHOA 2023-2024,⁵⁹ volgde geen van deze uitspraken op een eerder afgewezen verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode. Zie hierover nader par. 5.3 hierna in het kader van de afkoelingsperiode.

5. Afkoelingsperiode

5.1 Algemeen

Ingevolge art. 376 lid 1 Fw kan een schuldenaar/HD de rechtbank verzoeken een afkoelingsperiode af te kondigen. De rechtbank wijst een verzoek om een afkoelingsperiode af te kondigen toe indien (i) dit noodzakelijk is om de onderneming van de schuldenaar voort te zetten of gecontroleerd af te wikkelen; (ii) de belangen van de gezamenlijke schuldeisers gediend zijn bij de afkoelingsperiode; en (iii) bepaalde derden niet wezenlijk in hun belangen worden geschaad.⁶⁰ Enkele rechtbanken beoordelen daarnaast ook of de schuldenaar verkeert in de zogenoemde WHOA-toestand.⁶¹ In de volgende paragrafen beschrijven we op welke wijze de rechtbanken in de huidige kroniekperiode om zijn gegaan met deze vereisten.

5.2 Hoofdlijnen jurisprudentie

In de huidige kroniekperiode zijn 32 uitspraken gepubliceerd die verband houden met een afkoelingsperiode. In 21 uitspraken is verzocht om afkondiging van een afkoelingsperiode, in tien uitspraken om verlenging en in een uitspraak om opheffing of beëindiging van een afkoelingsperiode. In een uitspraak heeft de rechtbank daarnaast ook geoordeeld over een verzoek tot opheffing van beslagen.

Wat opvalt is dat verzoekers in de huidige kroniekperiode vaker verzoeken om een afkoelingsperiode die is gericht op specifieke schuldeisers in plaats van een algemene afkoelingsperiode.⁶² Verzoeken zien bijvoorbeeld enkel op de Belastingdienst,⁶³ een of meer financiers,⁶⁴ of alle schuldeisers met uitzondering van een financier.⁶⁵ De rechtbank Zeeland-West-Brabant maakte in een uitspraak verder duidelijk dat een afkoelingsperiode ook werkt ten opzichte van een dwangcrediteur.⁶⁶

5.3 Toezegging aanbieden akkoord binnen twee maanden

Als de schuldenaar om een afkoelingsperiode verzoekt op een moment dat nog geen HD is benoemd en nog geen akkoord is aangeboden, moet de schuldenaar om voor een afkoelingsperiode in aanmerking te komen toezeggen dat zij binnen twee maanden alsnog een akkoord zal aanbieden.⁶⁷ De rechtbank Amsterdam wees er in deze kroniekperiode

50 Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

51 Zie par. 4.3 en de daar opgenomen verwijzing naar Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438. De eerdere homologatiebeschikking betreft Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

52 Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

53 Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

54 Rb. Gelderland 26 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7184 (*Vitesse*); en Rb. Rotterdam 12 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11835.

55 Rb. Rotterdam 4 juni 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11833; Rb. Gelderland 18 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6562; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7571; en Rb. Gelderland 10 maart 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:2019.

56 Rb. Rotterdam 12 november 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:11835.

57 Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

58 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116 en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

59 Kroniek WHOA 2023-2024, par. 4.2.

60 Art. 376 lid 4 sub a en b Fw.

61 Zie par. 5.4 hierna.

62 Rb. Gelderland 19 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7496; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; en Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

63 Rb. Gelderland 19 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7496; en Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

64 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; en Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

65 Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; en Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309.

66 Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409.

67 Art. 376 lid 1 Fw.

op dat dit vereiste niet zo ver gaat dat binnen twee maanden ook daadwerkelijk een akkoord voorhanden moet zijn.⁶⁸

In de vorige kronieken signaleerden wij dat rechtbanken bij het beoordelen van verzoeken tot het afkondigen van een afkoelingsperiode niet altijd toetsten of de schuldenaar de vereiste toezegging had gedaan of reeds een akkoord had aangeboden.⁶⁹ In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken dit vereiste beoordeeld in nagenoeg alle uitspraken over een verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode.⁷⁰ Slechts in de volgende drie gevallen kwam dit niet aan bod.

In een geval oordeelde de rechtbank Amsterdam dat niet summierlijk was gebleken dat de afkoelingsperiode noodzakelijk was en wees het verzoek op die grond af. De rechtbank kwam daarom kennelijk niet toe aan de overige vereisten.⁷¹ In de andere twee gevallen wezen de rechtbanken Gelderland en Noord-Nederland het verzoek om aanwijzing van een HD toe en kondigden op grond van art. 3d lid 2 Fw ambtshalve een afkoelingsperiode af.⁷² Op grond van art. 3d lid 2 Fw kondigt de rechtbank ambtshalve een afkoelingsperiode af indien zij een HD aanwijst en een faillissementsverzoek of eigen aangifte aanhangig is ten aanzien van de schuldenaar. In die situatie toetst de rechtbank niet aan de vereisten van art. 376 Fw. Uit de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland blijkt overigens niet dat sprake was van een aanhangig faillissementsverzoek of eigen aangifte.⁷³ Het is dus maar de vraag of de rechtbank Noord-Nederland art. 3d lid 2 Fw terecht heeft toegepast in die uitspraak. De rechtbank Gelderland overwoog in de andere uitspraak dat ten aanzien van een van de twee betrokken schuldenaren de noodzaak voor de afkoelingsperiode niet heel expliciet was gemaakt, terwijl een schuldeiser ten aanzien van de andere schuldenaar een faillissementsaanvraag had ingediend. Vanuit pragmatisch oogpunt heeft de rechtbank desondanks voor beide schuldenaren een afkoelingsperiode afgekondigd.⁷⁴

In de Kroniek WHOA 2023-2024 signaleerden wij dat rechtbanken de toezegging van de schuldenaar dat zij in staat is binnen twee maanden een akkoord aan te bieden niet meer toetsten op realiteitsgehalte maar als ontvankelijkheidsvereiste.⁷⁵ Die lijn hebben rechtbanken in de huidige kroniekperiode voortgezet.⁷⁶ Alleen in een uitspraak van de rechtbank Limburg onderzocht de rechtbank of de schuldenaar ook daadwerkelijk een concreet voornemen had een akkoord aan te bieden. De rechtbank stelde vast dat de schuldenaar geen akkoord wilde aanbieden, maar dat het hem enkel te doen was om uitstel van betaling. De rechtbank oordeelde dat een afkoelingsperiode onder de WHOA daarvoor niet de geëigende weg was en wees het verzoek af kennelijk wegens gebrek aan belang.⁷⁷

5.4 WHOA-toestand

Uit de wet volgt niet dat de schuldenaar in de WHOA-toestand moet verkeren om een afkoelingsperiode af te kunnen kondigen.⁷⁸ Desondanks toetsten rechtbanken in de huidige kroniekperiode in vijf van de twintig uitspraken of de schuldenaar in de WHOA-toestand verkeerde bij het beoordelen van een verzoek om een afkoelingsperiode. Het betreffen uitspraken van de rechtbanken Den Haag, Gelderland en Noord-Nederland.⁷⁹ In twee van deze uitspraken wezen de rechtbanken (mede) vanwege het ontbreken van de WHOA-toestand het verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode af.⁸⁰

5.5 Noodzaak afkoelingsperiode

Art. 376 lid 4 sub a Fw bepaalt dat de afkoelingsperiode noodzakelijk moet zijn om de door de schuldenaar gedreven onderneming (i) te kunnen blijven voortzetten tijdens de voorbereiding van de onderhandelingen over een akkoord of (ii) door middel van een akkoord gecontroleerd af te kunnen wikkelen.

Anders dan in voorgaande kroniekperioden beoordelen de rechtbanken in de huidige kroniekperiode de noodzaak voor een afkoelingsperiode enkel aan de hand van de vraag of sprake is van (vrees voor) faillissementsverzoeken

68 Rb. Amsterdam 5 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539, JOR 2025/94, m.nt. M.S. Breeman (*InterCement*).

69 Kroniek WHOA 2021-2023, par. 5.3 en Kroniek WHOA 2023-2024, par. 5.3.

70 Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren; Rb. Overijssel 9 augustus 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:4269; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185; Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254; Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448; Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604; Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673; Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168; en Rb. Limburg 8 mei 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4582.

71 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826. Uit de uitspraak blijkt overigens dat de schuldenaar wel de vereiste toezegging had gedaan.

72 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116; en Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198. Zie ook par. 4.6 hiervoor inzake de aanwijzing van HDs.

73 Rb. Noord-Nederland 21 maart 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:1198.

74 Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116.

75 Zie Kroniek WHOA 2023-2024, par. 5.3.

76 Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185; Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254; Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448; Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604; Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673; en Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

77 Rb. Limburg 8 mei 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4582.

78 Zie nader Kroniek WHOA 2023-2024, par. 5.4.

79 Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; en Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673.

80 Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; en Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673.

en andere executiemaatregelen.⁸¹ Dit was in de vorige kroniekperioden al de meest genoemde omstandigheid in uitspraken, maar andere omstandigheden werden soms ook genoemd.⁸² Of dit een blijvende trend is zullen volgende kronieken moeten uitwijzen.

De in de vorige kroniekperiode gesignaleerde tendens dat rechtbanken grensgevallen van geval tot geval beoordelen op basis van alle omstandigheden van het geval, heeft zich de huidige kroniekperiode voortgezet. Zo achten rechtbanken gegronde vrees voor faillissementsverzoeken/executiemaatregelen aanwezig vanwege een recent vonnis waarin de schuldenaar was veroordeeld tot betaling van een geldsom,⁸³ schuldeisers die dreigden met gerechtelijke procedures,⁸⁴ en langlopende onderhandelingen over een akkoord waarbij een schuldeiser inmiddels door een advocaat werd bijgestaan.⁸⁵ De rechtbank Gelderland oordeelde dat de vereiste noodzaak aanwezig was ondanks de bereidheid van de Belastingdienst invordering op basis van een dwangbevel te staken indien de schuldenaar binnen twee maanden een akkoord zou aanbieden, omdat de Belastingdienst had aangekondigd nieuwe aanslagen te zullen opleggen die tot executiemaatregelen zouden kunnen leiden.⁸⁶ De enkele vrees dat een energieleverancier beslag legt, was daarentegen bij gebreke van sommaties of aangekondigde incassomaatregelen voor de rechtbank Gelderland onvoldoende.⁸⁷ Het aflopen van een zogenoemde *standstill agreement* met kredietverstrekkers was voor de rechtbank Amsterdam evenmin voldoende bij gebreke van een concrete dreiging van uitwinning van zekerheden.⁸⁸

De rechtbank Amsterdam wees een afkoelingsperiode van een onderneming zonder bedrijfsactiviteiten die na implementatie van een akkoord weer activiteiten zou gaan ontplooiën af, omdat geen sprake was van een voortzetting

of gecontroleerde afwikkeling van een onderneming. De rechtbank wees erop dat de WHOA niet is bedoeld om reputatieschade als gevolg van een faillissement te voorkomen.⁸⁹

5.6 Belangen gezamenlijke schuldeisers

Of de belangen van de gezamenlijke schuldeisers zijn gediend met de afkondiging van een afkoelingsperiode beoordeelde rechtbanken in de huidige kroniekperiode wederom voornamelijk aan de hand van de vraag of de gezamenlijke schuldeisers beter af zijn onder een akkoord dan in geval van faillissement.⁹⁰ Schuldeisers kunnen onder meer beter af zijn indien de schuldenaar de gedurende de afkoelingsperiode verwachte winst wil gebruiken om een akkoord aan te bieden, terwijl die winst in faillissement niet zou worden gemaakt.⁹¹ Een andere omstandigheid die rechtbanken regelmatig relevant achten bij het beoordelen van de belangen van de gezamenlijke schuldeisers is of de schuldenaar in staat is gedurende de afkoelingsperiode aan zijn lopende verplichtingen te voldoen.⁹² Dit kan blijken uit het feit dat een derde heeft toegezegd eventuele tekorten aan te vullen.⁹³ Daarnaast hebben rechtbanken in de huidige kroniekperiode de volgende omstandigheden relevant geacht:

- i. of de positie van schuldeisers zal verslechteren gedurende de afkoelingsperiode;⁹⁴
- ii. of de schuldenaar al financiering heeft verkregen benodigd voor het voorbereiden of uitvoeren van het akkoord;⁹⁵
- iii. of de onderneming die de schuldenaar drijft levensvatbaar is;⁹⁶

81 Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Rotterdam 20 november 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:12288; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Overijssel 9 augustus 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:4269; Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448; Rb. Amsterdam 5 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539, JOR 2025/94, m.nt. M.S. Breeman (*InterCement*); Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604; Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564; Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673; en Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

82 Zie Kroniek WHOA 2021-2023, par. 5.4 en Kroniek WHOA 2023-2024, par. 5.5.

83 Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456.

84 Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808 en Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

85 Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499.

86 Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

87 Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448.

88 Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

89 Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185.

90 Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Rotterdam 20 november 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:12288; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Overijssel 9 augustus 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:4269; Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448; Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564; Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673; en Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

91 Rb. Zeeland-West-Brabant 9 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2168.

92 Rb. Den Haag 10 juli 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:10682; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; Rb. Den Haag 10 juli 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:10682; Rb. Overijssel 9 augustus 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:4269; Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564; en Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604.

93 Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; en Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309.

94 Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604.

95 Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254; Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604.

96 Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

- iv. of er een voldoende reële kans is dat een akkoord zal slagen;⁹⁷ en
- v. of de schuldenaar voldoende zekerheid heeft gesteld voor verhaal van de stille pandhouder op verpande vorderingen.⁹⁸

De rechtbank Den Haag oordeelde dat een schuldenaar één bepaalde schuldeiser, een bank, als enige buiten de afkoelingsperiode kon houden, omdat geen risico bestond dat deze schuldeiser de voorbereiding van het akkoord en een daarvoor benodigde transactie zou frustreren. Het ging om een specifiek geval waarbij een derde de rente voldeed op de schuld aan de bank als lopende verplichting, geen aflossingen op deze schuld verschuldigd zouden worden gedurende de afkoelingsperiode en medewerking van de bank noodzakelijk was voor het uitvoeren van een voor de financiering van het akkoord noodzakelijke transactie.⁹⁹

De rechtbank Rotterdam overwoog in een uitspraak op een verzoek van een VOF en haar twee vennoten dat voor wat betreft een afkoelingsperiode ten aanzien van het privévermogen van de vennoten de belangen van de privéschuldeisers niet noodzakelijk gelijklopen met de belangen van de zakelijke schuldeisers. Iedere vennoot heeft immers een van de VOF afgescheiden vermogen. De omvang van het privévermogen en of een vennoot eigen verweermiddelen heeft tegen zakelijke schuldeisers is relevant voor de vraag of deze belangen gelijklopen.¹⁰⁰ De rechtbank bepaalde daarom dat de vennoten aannemelijk moesten maken dat ook de privéschuldeisers belang hadden bij de afkoelingsperiode en dat deze privéschuldeisers door de afkoelingsperiode niet wezenlijk in hun belangen zouden worden geschaad.¹⁰¹

Wat opvalt is dat in nagenoeg alle uitspraken waarin rechtbanken in deze kroniekperiode oordelen dat de schuldenaar niet aannemelijk heeft gemaakt dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers zijn gediend met een afkoelingsperiode, het wat de rechters betreft schort aan de financiële onderbouwing van het verzoek.¹⁰² In twee uitspraken oordeelt de rechtbank zelfs expliciet dat zij vanwege de gebrekkige informatie überhaupt niet kan beoordelen of aan dit vereiste is voldaan.¹⁰³ Dit onderstreept nogmaals het belang van een grondige financiële onderbouwing.

5.7 Belangen derden niet wezenlijk geschaad

Vanaf 1 juli 2024 dient de verzoeker op grond van het WHOA Procesreglement mogelijke belanghebbenden te wijzen op

de mogelijkheid om een zienswijze op verzoeken op grond van de WHOA in te dienen.¹⁰⁴ In vergelijking met de vorige kroniekperiode worden in de gepubliceerde uitspraken in deze kroniekperiode iets vaker zienswijzen ingediend in geval van een verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode. Hoewel we uit de uitspraken niet direct kunnen opmaken dat deze stijging komt door de wijziging van het WHOA Procesreglement, is dit wat ons betreft wel een aannemelijke verklaring. Een andere verklaring zou kunnen zijn dat belanghebbenden beter bekend zijn met de WHOA en vaker het belang zien van het indienen van zienswijzen. In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken wederom vergelijkbare omstandigheden als in de vorige kroniekperiodes relevant geacht bij de vraag of derden door een afkoelingsperiode wezenlijk in hun belang worden geschaad.¹⁰⁵ De meest aangehaalde omstandigheid is ook nu weer of de schuldenaar in staat is aan zijn lopende verplichtingen te voldoen.¹⁰⁶ We signaleren hierna daarom slechts enkele opvallende uitspraken. De rechtbank Gelderland oordeelde in een uitspraak dat een schuldeiser niet wezenlijk in zijn belang werd geschaad, omdat de schuldenaar door staking van zijn bedrijfsactiviteiten geen lopende verplichtingen meer had en de totale waarde van de boedel intact bleef, ook al maakte de schuldenaar beperkte kosten ter voorbereiding van het akkoord.¹⁰⁷ De rechtbank Noord-Nederland achtte het bezwaar van een bank gegrond in een geval waarin een schuldenaar zijn verplichtingen jegens de bank niet nakwam. Het betrof onder meer de verplichting om informatie te verschaffen en de verplichting het betaalverkeer via een betaalrekening bij de bank te laten verlopen. Hierdoor konden de bank en de rechtbank niet controleren of de zekerhedenpositie van de bank achteruit zou gaan gedurende de afkoelingsperiode.¹⁰⁸ Wat opvalt in de gevallen waarin rechtbanken oordeelden dat niet aannemelijk is gemaakt dat de belangen van de in art. 376 lid 4 sub b Fw bedoelde derden niet wezenlijk in hun belangen worden geschaad, is dat het in die gevallen wat de rechtbank betreft ook schort aan de financiële onderbouwing door de verzoeker.¹⁰⁹

5.8 Verlenging afkoelingsperiode

Voor verlenging van een afkoelingsperiode is vereist dat de termijn van de afkoelingsperiode nog niet is verstreken en

97 Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

98 Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254. Zie art. 376 lid 7 Fw.

99 Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308.

100 Waarbij de rechtbank verwees naar Hoge Raad 6 februari 2015, ECLI:NL:HR:2015:251.

101 Rb. Rotterdam 20 november 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:12288.

102 Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; Rb. Amsterdam 11 oktober 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:6185; Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254; Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448; Rb. Midden-Nederland 20 december 2024, ECLI:NL:RBMNE:2024:7604; en Rb. Noord-Nederland 13 februari 2025, ECLI:NL:RBNNE:2025:673.

103 Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; en Rb. Gelderland 22 november 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8448.

104 Art. 1.11 WHOA Procesreglement.

105 Zie WHOA Kroniek 2021-2023, par. 5.6. De daarin genoemde omstandigheden (i) en (iii) zijn in de huidige kroniekperiode meerdere keren herhaald. Zie voor omstandigheid (i): Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564; en Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift. Zie voor omstandigheid (iii): Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480; Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409; en Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564.

106 Zie de in voetnoot 108 aangehaalde uitspraken bij omstandigheid (i).

107 Rb. Gelderland 10 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7480.

108 Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

109 Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; en Rb. Noord-Nederland 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:4254.

dat aannemelijk is dat belangrijke vooruitgang is geboekt in de totstandkoming van het akkoord. In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken grotendeels dezelfde omstandigheden relevant geacht bij het beoordelen van de vraag of belangrijke vooruitgang is geboekt.¹¹⁰ De meest voorkomende omstandigheid die rechters relevant achten is of – en zo ja: de mate waarin – de verzoeker contact met schuldeisers heeft gehad.¹¹¹

In de huidige kroniekperiode werd twee keer een verlengingsverzoek ingediend door een HD.¹¹² Het betrof een opvolgende verlenging in dezelfde WHOA-procedure. We hebben daarom opnieuw niet kunnen vaststellen of rechtbanken nog steeds onderscheid maken bij de beoordeling van de vraag of belangrijke vooruitgang is geboekt tussen verlengingsverzoeken van een HD en van een schuldenaar zoals in de WHOA Kroniek 2021-2023 wel het geval was.¹¹³

In de vorige kronieken signaleerden wij dat rechtbanken bij verlengingsverzoeken niet altijd toetsen of tevens is voldaan aan de vereisten die ingevolge art. 376 lid 4 Fw gelden voor afkondiging van een afkoelingsperiode.¹¹⁴ In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken daarentegen in alle uitspraken op verlengingsverzoeken tevens beoordeeld of aan de vereisten van art. 376 lid 4 Fw is voldaan.¹¹⁵ Alle rechtbanken toetsen dus inmiddels ook bij verlengingsverzoeken aan de vereisten van art. 376 lid 4 Fw.

Op grond van art. 376 lid 5 Fw dient een verzoek tot verlenging te worden ingediend voordat de termijn van de lopende afkoelingsperiode is verstreken. Een uitspraak van de rechtbank Den Haag leert dat dit een harde deadline is.

De rechtbank verklaarde namelijk een verlengingsverzoek niet-ontvankelijk, omdat de schuldenaar dit verzoek een dag te laat had ingediend.¹¹⁶ De rechtbank zette in de uitspraak overigens ten overvloede uiteen waarom het verzoek ook om andere redenen geen kans van slagen zou hebben gehad. Net zoals bij een verzoek tot afkondiging van een afkoelingsperiode, behandelt de rechtbank in beginsel een verlengingsverzoek op een mondelinge behandeling. De rechtbank kan afzien van een mondelinge behandeling indien de verzoeker, de schuldenaar en iedere belanghebbende daarmee schriftelijk instemmen.¹¹⁷ In een uitspraak van de rechtbank Amsterdam zag de rechtbank af van mondelinge behandeling van het verlengingsverzoek op verzoek van de schuldenaar en de betrokken belanghebbenden.¹¹⁸ De rechtbank merkte echter op dat zij slechts bij wijze van hoge uitzondering aan dit verzoek voldeed en dat zij een eventueel volgende verlengingsverzoek hoe dan ook inhoudelijk zou willen bespreken. In de huidige kroniekperiode zag de rechtbank daarnaast zelfs in twee uitspraken af van een mondelinge behandeling zonder dat iedere belanghebbende daarmee in leek te hebben gestemd. In het ene geval oordeelde de rechtbank Noord-Nederland dat het verzoek geen nadere mondelinge toelichting behoefde gelet op de inhoud van het verzoek en de referte van een schuldeiser.¹¹⁹ In het andere geval oordeelde de rechtbank Den Haag dat het verzoek geen nadere mondelinge toelichting behoefde gelet op de inhoud van het verzoek, de zienswijzen van twee belanghebbenden en de observator.¹²⁰ Een van de belanghebbenden had echter juist bezwaar gemaakt tegen de verlenging in diens zienswijze. Waarom de rechtbank desondanks reden zag af te zien van een mondelinge behandeling wordt niet duidelijk uit de uitspraak.

5.9 Termijn

In de huidige kroniekperiode waren de volgende omstandigheden reden voor rechtbanken om een kortere termijn voor de afkoelingsperiode toe te wijzen dan verzocht: (i) een transactie benodigd om het akkoord te financieren zou al eerder zijn afgerond,¹²¹ (ii) er bestonden twijfels over de juistheid van een liquiditeitsbegroting waardoor onzeker is of de schuldenaar gedurende de verzochte termijn aan haar lopende verplichtingen kan voldoen,¹²² en (iii) het beoogd akkoord zou een spiegelakkoord van een akkoord in een parallelle buitenlandse herstructurering zijn en dat laatste akkoord zou op korte termijn ter homologatie worden voorgelegd aan de bevoegde buitenlandse rechter.¹²³ Bij een verlengingsverzoek van een afkoelingsperiode voor in totaal 24 schuldenaren was het feit dat veel akkoorden moesten worden aangeboden reden voor de rechtbank Gelderland om de afkoelingsperiode met een termijn van vier maanden

110 Zie Kroniek WHOA 2021-2023, par. 5.7. De meeste van de daarin genoemde omstandigheden (i) t/m (vi) zijn in de huidige kroniekperiode meerdere keren herhaald. Zie voor omstandigheid (i): Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; en Rb. Amsterdam 13 februari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:903 (*InterCement*). Zie voor omstandigheid (ii): Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654. Zie voor omstandigheid (iii): Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311. Zie voor omstandigheid (iv): Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; en Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568. Zie voor omstandigheid (v): Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568. Zie voor omstandigheid (vi): Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654; en Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564. De omstandigheden (vii) en (viii) is niet herhaald in de huidige kroniekperiode.

111 Zie de in voetnoot 110 aangehaalde uitspraken bij omstandigheid (i).

112 Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; en Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564.

113 Zie WHOA Kroniek 2021-2023, par. 5.7.

114 Zie WHOA Kroniek 2021-2023, par. 5.7 en WHOA Kroniek 2023-2024, par. 5.8.

115 Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; Rb. Den Haag 10 juli 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:10682; Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654; Rb. Gelderland 16 oktober 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7568; Rb. Gelderland 23 december 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:9564; en Rb. Amsterdam 13 februari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:903 (*InterCement*). De enige uitzondering betreft Rb. Gelderland 27 september 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7498, maar dit betrof een voorlopig toegewezen verlenging bij wijze van tijdelijke voorziening in afwachting van een mondelinge behandeling van het verlengingsverzoek waar het verzoek inhoudelijk zou worden behandeld. Zie voor de inhoudelijke beoordeling, inclusief toetsing aan de vereisten van art. 376 lid 4 Fw, Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499.

116 Rb. Den Haag 10 juli 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:10682.

117 Art. 1.15 WHOA Procesreglement.

118 Rb. Amsterdam 13 februari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:903 (*InterCement*).

119 Rb. Noord-Nederland 3 september 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:9654.

120 Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309.

121 Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308.

122 Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456.

123 Rb. Amsterdam 5 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539, *JOR* 2025/94, m.nt. M.S. Breeman (*InterCement*).

te verlengen in plaats van een door een schuldeiser geopende kortere termijn.¹²⁴

5.10 Opheffing beslagen

Op grond van art. 376 lid 2 sub b Fw kan de rechtbank tijdens de afkoelingsperiode op verzoek van de schuldenaar/HD beslagen opheffen. In de huidige kroniekperiode is slechts een keer geoordeeld over een dergelijk verzoek. De rechtbank Noord-Nederland wees een dergelijk verzoek af, omdat niet aan de vereisten voor afkondiging van een afkoelingsperiode was voldaan.¹²⁵ De huidige kroniekperiode biedt dus geen nieuwe inzichten over het toetsingskader dat rechtbanken hanteren bij het opheffen van beslagen.

Wel signaleren we nog een uitspraak van de rechtbank Den Haag waarin de schuldenaar aanvankelijk verzocht om niet alleen een beslag op te heffen, maar ook een retentierecht.¹²⁶ Of de rechtbank bevoegd is een retentierecht op te heffen is onduidelijk. Art. 376 lid 2 sub b Fw spreekt immers enkel over beslagen. De schuldenaar trok zijn verzoek om een beslag en retentierecht op te heffen echter in, zodat de rechtbank op dit punt geen oordeel heeft gegeven.

6. Voorzieningen en bepalingen

6.1 Algemeen

Ingevolge art. 379 lid 1 Fw kan de rechtbank, nadat een startverklaring is gedeponereerd of de rechtbank een HD heeft benoemd, voorzieningen treffen of bepalingen maken die zij nodig acht ter beveiliging van de belangen van de schuldeisers of aandeelhouders.¹²⁷ Het treffen van een voorziening of maken van een bepaling dient de belangen van de gezamenlijke schuldeisers te waarborgen en dient verband te houden met de totstandkoming van het akkoord.

6.2 Hoofdpijnen jurisprudentie

In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken twaalf keer een uitspraak gedaan over voorzieningen en bepalingen: acht keer over informatieverplichtingen opgelegd aan een schuldenaar of observator¹²⁸ en vijf keer over de benoeming van een observator.¹²⁹ In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken geen algemene overwegingen

gewijd aan de mogelijkheid voorzieningen te treffen en bepalingen te maken.

6.3 Voorziening: informatieverplichting

Rechtbanken hebben in de huidige kroniekperiode in tien uitspraken een informatieverplichting opgelegd aan de schuldenaar, HD of observator.¹³⁰ In vier uitspraken hebben rechtbanken de schuldenaar, HD of observator de verplichting opgelegd periodiek verslag te doen van de stand van zaken of zodra een bepaalde schuldeiser zich heeft uitgelaten over een voorgesteld akkoord.¹³¹ Ook in de huidige kroniekperiode geven rechtbanken daarbij gedetailleerd aan welke onderwerpen moeten worden behandeld in het verslag.¹³² De rechtbank Amsterdam legde een HD niet een expliciete informatieverplichting op jegens een bepaalde schuldeiser die daarom had verzocht, omdat de HD als bruggenbouwer ten dienste staat van het tot stand brengen van een akkoord en niet van de schuldenaar of een of meer schuldeisers.¹³³ De rechtbank Gelderland legde een observator de verplichting op zijn verslag niet alleen met de rechtbank te delen, maar ook met de verzoekers en alle betrokken schuldeisers.¹³⁴ In drie uitspraken legden rechtbanken een HD of observator de verplichting op de rechtbank te informeren als een akkoord onhaalbaar zou blijken of de schuldenaar niet aan zijn lopende verplichtingen zou voldoen.¹³⁵ In feite betreft dit niet meer dan een herhaling van een verplichting die al uit de wet voortvloeit.¹³⁶ In twee uitspraken in dezelfde WHOA-procedure legde de rechtbank Amsterdam de observator de verplichting op de rechtbank te informeren als de feitelijke grondslagen voor verlenging van een afkoelingsperiode zouden wijzigen.¹³⁷ De rechtbank deed dit kennelijk zodat de rechtbank indien nodig gebruik kon maken van haar bevoegdheid ambtshalve de afkoelingsperiode op te heffen indien niet langer aan de vereisten voor verlening werd voldaan.¹³⁸ In drie andere uitspraken kondigde de rechtbank aan bepaalde informatie of

¹²⁴ Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499.

¹²⁵ Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, *JOR* 2025/14, m.nt. F. van der Drift.

¹²⁶ Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308.

¹²⁷ Art. 379 lid 1 en art. 376 lid 9 Fw.

¹²⁸ Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, *JOR* 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Amsterdam 5 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539, *JOR* 2025/94, m.nt. M.S. Breeman (*InterCement*); en Rb. Amsterdam 13 februari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:903 (*InterCement*).

¹²⁹ Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, *JOR* 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565 (*Endurance Solar*), *JOR* 2024/273, m.nt. J. van den Dolder; Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; Rb. Amsterdam 21 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2204 (*InterCement*); en Rb. Amsterdam 7 mei 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:3100.

¹³⁰ Rb. Midden-Nederland 21 april 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:2561; Rb. Den Haag 29 september 2023, ECLI:NL:RBDHA:2023:14917; Rb. Den Haag 13 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:3579; Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; en Rb. Noord-Nederland 2 mei 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:4514.

¹³¹ Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499; Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826; en Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456.

¹³² Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; en Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499.

¹³³ Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826. Zie over deze uitspraak ook par. 4.4 hiervoor.

¹³⁴ Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

¹³⁵ Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311; Rb. Den Haag 29 mei 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23309; en Rb. Gelderland 7 juni 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:7116.

¹³⁶ Zie art. 371 lid 12 Fw respectievelijk art. 380 lid 2 Fw.

¹³⁷ Rb. Amsterdam 5 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:7539, *JOR* 2025/94, m.nt. M.S. Breeman (*InterCement*); en Rb. Amsterdam 13 februari 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:903 (*InterCement*).

¹³⁸ Zie art. 376 lid 11 Fw.

stukken te verwachten bij een eventueel toekomstig verzoek tot verlenging van een verleende afkoelingsperiode.¹³⁹

6.4 Voorziening: observator

De benoeming van een observator is als mogelijke voorziening opgenomen in art. 380 Fw. De observator houdt toezicht op de totstandkoming van het akkoord en dient daarbij oog te hebben voor de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. Op 12 november 2024 heeft het Landelijk Overleg Vakinhoud Toezicht de Leidraad voor observatoren in procedures op grond van de Wet Homologatie Onderhands Akkoord vastgesteld.¹⁴⁰ Deze leidraad is bedoeld als hulpmiddel om de taak van de observator in te vullen en de observator praktische handvatten te bieden.

In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken in de gepubliceerde uitspraken vijf keer over de benoeming van een observator geoordeeld, waarvan twee keer ambtshalve,¹⁴¹ een keer op verzoek van de schuldenaar,¹⁴² en twee keer op verzoek van een schuldeiser.¹⁴³ De overige observatoruitspraken zagen op de intrekking van de benoeming van een observator,¹⁴⁴ en het vaststellen van het salaris van de observator (al dan niet als onderdeel van een homologatiebeschikking).¹⁴⁵

In de huidige kroniekperiode noemden rechtbanken verschillende redenen om een observator te benoemen:

- (i) gebreken in de informatie die de schuldenaar heeft verstrekt aan de rechtbank;¹⁴⁶
- (ii) het vergroten van het draagvlak onder schuldeisers;¹⁴⁷
- (iii) bezwaren die schuldeisers hebben geuit over het gevolgde traject tot nu toe;¹⁴⁸ en

- (iv) het adviseren van de rechtbank over de vraag of een stem na de stemtermijn is uitgebracht waardoor sprake zou zijn van een tegenstemmende klasse.¹⁴⁹

Op grond van art. 383 lid 4 Fw dient de rechtbank een observator aan te stellen in de beschikking waarin zij een datum voor de behandeling van een homologatieverzoek vaststelt indien sprake is van een tegenstemmende klasse en de rechtbank niet eerder een HD of observator had benoemd. Uit drie homologatiebeschikkingen blijkt dat rechtbanken in de huidige kroniekperiode in dergelijke gevallen inderdaad een observator hebben aangesteld.¹⁵⁰ De rechtbank Limburg benoemde daarentegen geen observator ondanks een tegenstemmende klasse, omdat na sluiting van de stemtermijn een tegenstemmende schuldeiser alsnog instemde met het akkoord.¹⁵¹ Daardoor was geen sprake meer van een tegenstemmende klasse en had de tegenstemmende schuldeiser geen belang meer bij benoeming van een observator. In een geval dat speelde voor de rechtbank Amsterdam was discussie ontstaan of een na het einde van de stemtermijn uitgebrachte tegenstem tijdig was uitgebracht. De rechtbank benoemde een observator om haar te adviseren of sprake was van een tijdig uitgebrachte tegenstem.¹⁵² Niet duidelijk is waarom de rechtbank in dit geval koos voor een observator in plaats van een deskundige.¹⁵³

Ook in de huidige kroniekperiode hebben schuldeisers verzocht om benoeming van een observator.¹⁵⁴ In een uitspraak van de rechtbank Den Haag verweerde de schuldenaar zich tegen een dergelijk verzoek, omdat het onnodige complexiteit en kosten met zich zou brengen in een verder eenvoudig traject.¹⁵⁵ De rechtbank ging hieraan voorbij, omdat een eenvoudig proces redelijk overzichtelijke kosten met zich zou moeten brengen, terwijl de benoeming meerwaarde heeft in de vorm van toezicht, verbetering van de informatievoorziening aan tot dan toe terughoudende schuldeisers, en verbetering van de transparantie van het proces. Uit een latere uitspraak in hetzelfde WHOA-traject blijkt dat de benoeming van een observator ook daadwerkelijk heeft geleid tot meer vertrouwen bij de desbetreffende schuldeiser.¹⁵⁶ In een uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant zag de rechtbank daarentegen geen aanleiding een observator te benoemen.¹⁵⁷ Een schuldeiser had om benoeming verzocht, omdat zij vond dat de schuldenaar het WHOA-traject

¹³⁹ Rb. Den Haag 14 maart 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:11808; Rb. Gelderland 26 april 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:8456; en Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

¹⁴⁰ Zie De Rechtspraak, 'Leidraad voor observatoren in procedure op grond van de Wet Homologatie Onderhands Akkoord', te raadplegen via: <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Leidraad-Observatoren-in-procedures-op-grond-van-de-Wet-Homologatie-onderhands-akkoord.pdf> (geraadpleegd op 18 augustus 2025).

¹⁴¹ Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565 (*Endurance Solar*), JOR 2024/273, m.nt. J. van den Dolder; en Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

¹⁴² Rb. Amsterdam 7 mei 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:3100.

¹⁴³ Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; en Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409.

¹⁴⁴ Rb. Amsterdam 21 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2204 (*InterCement*).

¹⁴⁵ Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn; Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429; Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; en Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

¹⁴⁶ Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*); Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; en Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

¹⁴⁷ Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497; en Rb. Amsterdam 7 mei 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:3100.

¹⁴⁸ Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

¹⁴⁹ Rb. Amsterdam 27 juni 2024 in zaaknummer C/13/752498 FT RK 24.601 (niet gepubliceerd), te kennen uit Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

¹⁵⁰ Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; en Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

¹⁵¹ Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, JOR 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (*Endurance Solar*). Zie over deze uitspraak ook par. 9.1 ten aanzien van art. 384 lid 2 sub b Fw hierna.

¹⁵² Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

¹⁵³ Zie art. 378 lid 6 Fw.

¹⁵⁴ Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308; en Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409.

¹⁵⁵ Rb. Den Haag 16 januari 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23308.

¹⁵⁶ Rb. Den Haag 5 april 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:23311.

¹⁵⁷ Rb. Zeeland-West-Brabant 4 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7409.

onvoldoende voortvarend afwikkelde. Uit de uitspraak wordt niet duidelijk waarom de rechtbank dit verzoek niet honoreerde.

Zoals in par. 4.4 hiervoor opgemerkt stelde de rechtbank Amsterdam ambtshalve een observator aan en wees een verzoek van schuldeisers om aanwijzing van een HD af, omdat de schuldeisers via de HD meer informatie over het herstructureringsproces wilden verkrijgen. De rechtbank vond deze taak meer bij een observator passen.¹⁵⁸

De rechtbank Gelderland heeft in een uitspraak een principieel oordeel gegeven over de taak van de observator.¹⁵⁹ Naar het oordeel van de rechtbank dient een observator toezicht te houden op de totstandkoming van het akkoord. De observator moet daarbij oog hebben voor de belangen van de gezamenlijke schuldeisers. De observator fungeert ook als *'ears on the ground'* voor de rechtbank. Hij of zij dient als vooruitgeschoven post voor de rechtbank om informatie te verzamelen die van belang is voor de beoordeling van verzoeken, niet in de laatste plaats ten behoeve van de ambtshalve beoordeling van een homologatieverzoek op de voet van art. 384 lid 2 Fw. Met het oog op die informerende taak legde de rechtbank de observator ook een informatieverplichting op.¹⁶⁰

In een andere uitspraak overwoog diezelfde rechtbank Gelderland dat de verplichting van de schuldenaar tot medewerking¹⁶¹ ook de verplichting omvat de kosten van de observator en een voorschot daarop te voldoen.¹⁶² Uit het niet voldoen aan een dergelijke verplichting kan de rechtbank de gevolgtrekking maken die zij gerade acht, waaronder het intrekken van een verleende afkoelingsperiode aldus nog steeds de rechtbank Gelderland.

Uit twee uitspraken in de huidige kroniekperiode volgt dat rechtbanken geen principiële bezwaren hebben tegen het benoemen van de observator tot een andere insolventiefunctionaris in een WHOA-traject of faillissement. In een uitspraak benoemde de rechtbank Overijssel de observator tot HD¹⁶³ en in een andere zaak benoemde de rechtbank Amsterdam de observator na een beëindigd WHOA-traject tot curator in het faillissement van de schuldenaar.¹⁶⁴

De aanstelling van een observator eindigt van rechtswege indien de rechtbank een akkoord homologeert.¹⁶⁵ De rechtbank Gelderland oordeelde echter dat de aanstelling van een observator ook van rechtswege eindigt indien een observator enkel met het oog op een homologatieverzoek is aangesteld en het homologatieverzoek op grond

van art. 383 lid 1 Fw niet-ontvankelijk is verklaard.¹⁶⁶ Daar zou ook anders over gedacht kunnen worden. De schuldenaar of een HD zou immers een nieuw akkoord kunnen proberen aan te bieden en ter homologatie kunnen voorleggen, waarbij de observator alsnog een nuttige rol kan vervullen. Ook in de zaak die voorlag bij de rechtbank Gelderland eindigde het WHOA-traject niet met de niet-ontvankelijkheidsverklaring. Een schuldeiser verzocht vervolgens namelijk om benoeming van een HD en de rechtbank wees dat verzoek toe.¹⁶⁷

In zes gepubliceerde uitspraken hebben rechtbanken het salaris van de observator vastgesteld.¹⁶⁸ De hoogte van het salaris varieert in de uitspraken van € 5.458 (in geval van een besloten procedure van een MKB-onderneming waarin de rechtbank ambtshalve een observator aanstelde met het oog op een homologatieverzoek met een tegenstemmende klasse¹⁶⁹) tot € 700.000 in de openbare procedure van InterCement.¹⁷⁰ Net zoals in vorige kroniekperioden maximaliseren rechtbanken soms bij de benoeming van de observator diens kosten tot een bepaald bedrag¹⁷¹ of stellen ze een voorschot vast.¹⁷² Uit de uitspraken over de vorige kroniekperioden kon niet worden uitgemaakt waarom rechtbanken in sommige gevallen vooruitlopend op een definitieve kostenbegroting van de observator een voorschot vaststellen, maar in andere gevallen niet. In de huidige kroniekperiode geeft de rechtbank Gelderland wat meer inzicht op dit punt. De rechtbank overweegt dat zij een voorschot vaststelt zodat de observator dadelijk met zijn werkzaamheden kan aanvangen.¹⁷³

6.5 Maatregel/voorziening: overig

In de gepubliceerde uitspraken in de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken in drie gevallen bij wijze van tijdelijke voorziening een afkoelingsperiode afgekondigd of verlengd in afwachting van een mondelinge behandeling van een dergelijk verzoek.¹⁷⁴ Andere type maatregelen of voorzieningen hebben rechtbanken in de huidige kroniekperiode niet getroffen.

158 Rb. Amsterdam 31 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5715, JOR 2025/15, m.nt. K. Visser-Van der Vooren (*InterCement*).

159 Rb. Gelderland 19 oktober 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7499.

160 Zie ook par. 6.3 hiervoor.

161 Art. 380 lid 4 jo. art. 371 lid 8 Fw.

162 Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

163 Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frenzt. De wetgever wees in de parlementaire geschiedenis er al op dat de rechter de vrijheid, maar niet de verplichting heeft, om de observator tot herstructureringsdeskundige te benoemen indien haar dat gerade voorkomt, *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 67.

164 Rb. Amsterdam 4 april 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2449, JOR 2025/172, m.nt. S. Pepels.

165 Art. 380 lid 4 jo. art. 371 lid 13 Fw.

166 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

167 Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438.

168 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn; Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429; Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan; en Rb. Amsterdam 21 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2204 (*InterCement*).

169 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

170 Rb. Amsterdam 21 maart 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:2204 (*InterCement*).

171 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; en Rb. Amsterdam 7 mei 2025, ECLI:NL:RBAMS:2025:3100.

172 Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

173 Rb. Gelderland 28 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7497.

174 Rb. Gelderland 19 juli 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7496; Rb. Gelderland 27 september 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7498; en Rb. Rotterdam 20 november 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:12288.

7. Machtiging ex art. 42a Fw

7.1 Algemeen

De rechtbank kan op grond van art. 42a Fw een machtiging verlenen voor rechtshandelingen van de schuldenaar verricht na het deponeren van een startverklaring of na benoeming van een HD. Een met machtiging verrichte rechtshandeling kan niet op grond van art. 42 Fw worden vernietigd. De rechter verleent de machtiging – kortweg – indien (a) het verrichten van de rechtshandeling noodzakelijk is om de onderneming van de schuldenaar voort te zetten tijdens de akkoordprocedure of om een akkoord tot stand te brengen, en (b) met de rechtshandeling de belangen van de gezamenlijke schuldeisers zijn gediend, terwijl (c) geen van de individuele schuldeisers daardoor wezenlijk in zijn belang wordt geschaad.¹⁷⁵

7.2 Hoofdlijnen jurisprudentie

In deze kroniekperiode zijn twee uitspraken gepubliceerd over een machtiging op grond van art. 42a Fw.¹⁷⁶ In beide gevallen wees de rechtbank het machtigingsverzoek af.

In een uitspraak waarin de rechtbank Amsterdam een art. 42a-verzoek afwees, overwoog de rechtbank in een overweging ten overvloede dat na het deponeren van een startverklaring de schuldenaar beheer- en beschikkingsbevoegd blijft, dat een aanwijzing van een HD daar geen verandering in brengt, en dat art. 42a Fw hier evenmin beperkingen aan stelt.¹⁷⁷

7.3 Moet rechtshandeling (mogelijk) benadelend zijn?

In de kroniekperiode 2021-2023 heeft de rechtbank Rotterdam geoordeeld dat de rechtshandeling (mogelijk) benadelend voor schuldeisers moet zijn om voor machtiging ex art. 42a Fw in aanmerking te komen.¹⁷⁸ De rechtbank Amsterdam lijkt deze lijn in de huidige kroniekperiode te bevestigen.¹⁷⁹ De rechtbank Amsterdam overwoog namelijk dat het aanbieden van een optie om een vordering uit brugfinanciering om te zetten in aandelen in de schuldenaar de schuldeisers niet benadeelt. Daarom had de schuldenaar volgens de rechtbank geen belang bij een verzoek om machtiging voor het verstrekken van dit optierecht onder een akkoord.

7.4 Noodzaak aangaan rechtshandeling

Art. 42a Fw strekt enkel tot het beschermen van rechtshandelingen *ter voorbereiding* van het akkoord en niet voor rechtshandelingen die zien op *de uitvoering* van het akkoord. Rechtshandelingen, zoals financieringen, die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het akkoord worden in het kader van een homologatieverzoek beoordeeld. Als gevolg van de homologatie kunnen dat soort rechtshandelingen

op een later moment evenmin ingevolge art. 42 Fw vernietigd worden (zie art. 384 lid 2 sub f Fw).¹⁸⁰ De rechtbank Noord-Nederland wees een verzoek van een schuldenaar tot machtiging ingevolge art. 42a Fw af in een geval waarin de rechtshandeling zag op het financieren van de uitvoering van het akkoord in plaats van de voorbereiding van het akkoord.¹⁸¹

In de hiervoor genoemde uitspraak van de rechtbank Amsterdam wilde de schuldenaar zelf financiering aantrekken om deze gelden vervolgens door te lenen aan een dochtervennootschap zodat de dochter haar activiteiten kon voortzetten, niet zou failleren, en de aandelen in de dochter waarde zouden behouden voor de schuldenaar.¹⁸² De rechtbank vroeg zich af of de begrippen “noodzakelijk voor het voortzetten van de onderneming” en “noodzakelijk voor de voorbereiding van het akkoord” in de zin van art. 42a lid 1 onder a Fw zo breed begrepen moeten worden dat daaronder ook valt het financieren van een dochtervennootschap zodat de aandelen in de dochter waarde behouden voor de schuldenaar. De rechtbank laat het antwoord op deze vraag nadrukkelijk in het midden en wijst het verzoek af, omdat de schuldenaar onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het aangaan van deze rechtshandelingen in het belang is van de gezamenlijke schuldeisers en geen van de individuele schuldeisers daardoor wezenlijk in hun belangen worden geschaad.

7.5 Belangen gezamenlijke schuldeisers

In de hiervoor al genoemde uitspraak van de rechtbank Amsterdam oordeelde de rechtbank dat de schuldenaar onvoldoende aannemelijk had gemaakt dat het verstrekken van financiering via de schuldenaar aan een dochtervennootschap redelijkerwijs en onmiddellijk noodzakelijk is voor het voortbestaan van de dochter.¹⁸³ De enkele stelling dat een financier zich zou verzetten tegen het verstrekken van financiering op naam van een dochter achtte de rechtbank daartoe onvoldoende. De rechtbank kon daarom niet goed vaststellen of de belangen van de gezamenlijke schuldeisers waren gediend bij het aangaan van de benodigde rechtshandelingen, terwijl het wel een verhoging van het passief met zich zou brengen. Bovendien merkte de rechtbank in dit kader op dat de precieze voorwaarden voor de financiering niet bekend zijn, geen concept kredietdocumentatie is overgelegd, en onvoldoende duidelijk is welke zekerheden zouden worden gevestigd.

7.6 Belangen individuele schuldeisers niet wezenlijk geraakt

In dezelfde uitspraak van de rechtbank Amsterdam oordeelde de rechtbank dat zij niet kon vaststellen dat de belangen van een individuele schuldeiser niet wezenlijk zouden worden geraakt door de beoogde rechtshandelingen. De rechtbank onderbouwde haar oordeel door eveneens erop te wijzen

¹⁷⁵ Art. 42a Fw.

¹⁷⁶ Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift; en Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

¹⁷⁷ Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

¹⁷⁸ Rb. Rotterdam 21 maart 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:12152, JOR 2023/266, m.nt. R. van den Sigtenhorst.

¹⁷⁹ Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

¹⁸⁰ Kamerstukken II 2021/22, 36040, nr. 3, p. 29 (MvT).

¹⁸¹ Rb. Noord-Nederland 12 juli 2024, ECLI:NL:RBNNE:2024:2584, JOR 2025/14, m.nt. F. van der Drift.

¹⁸² Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

¹⁸³ Rb. Amsterdam 6 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5826.

dat de precieze voorwaarden van de financiering niet duidelijk waren, geen concept kredietdocumentatie was overgelegd, en onvoldoende duidelijk is welke zekerheden zouden worden gevestigd. Ten aanzien van het verstrekken van een optie om de brugfinanciering om te zetten in aandelen oordeelde de rechtbank dat niet duidelijk was op welk moment en tegen welke waarde het optierecht zou kunnen worden uitgeoefend. Daarnaast lijkt de schuldenaar in het verzoekschrift en op de mondelinge behandeling tegenstrijdige stellingen in te nemen over de werking van het conversierecht. Daarom kon de rechtbank niet vaststellen of het samenstel van rechtshandelingen uiteindelijk niet benadelend zou zijn voor (vooral) de aandeelhouders van de schuldenaar.

8. Aspectenverzoek

8.1 Algemeen

In de huidige kroniekperiode is slechts tweemaal een oordeel gegeven op een aspectenverzoek ingevolge art. 378 Fw.¹⁸⁴ In de vorige kronieken behandelden wij deze uitspraken, voor zover deze uitspraken ingaan op afwijzingsgronden, in par. 9 inzake homologatieverzoeken. In afwijking van deze aanpak, behandelen wij in par. 8.3 hierna een uitspraak inzake een aspectenverzoek in zijn geheel, aangezien deze uitspraak zich vanwege de noodzaak van achtergrondinformatie en nauwe verwevenheid van de behandeling van homologatiecriteria niet leent voor gefragmenteerde behandeling. Zoals gebruikelijk gaan wij allereerst separaat in op de vraag of een (voorzienbaar) geschil is vereist (par. 8.2). Aangezien de in de huidige kroniekperiode gepubliceerde uitspraken niet uitgebreid ingaan op de andere elementen ten aanzien van een aspectenverzoek die wij in de vorige kronieken signaleerden, blijven die elementen in deze kroniek buiten beschouwing.

Rechtbanken beoordelen – net als in de vorige kroniekperiode¹⁸⁵ – een aspectenverzoek op basis van de feiten die door verzoeker in het verzoekschrift zijn gesteld en niet (voldoende) worden betwist door een van de belanghebbenden.¹⁸⁶ Daarbij geldt dat een uitspraak op een aspectenverzoek slechts bindend is voor schuldeisers die de mogelijkheid hebben gehad hun visie te geven, wat meebrengt dat bijvoorbeeld een eventuele curator in een toekomstig faillissement hier niet aan gebonden is.¹⁸⁷

8.2 Voorzienbaar geschil vereist?

Een uitspraak in de huidige kroniekperiode bevestigt de lijn over een voorzienbaar of daadwerkelijk geschil zoals wij

signaleerden in de Kroniek WHOA 2023-2024:¹⁸⁸ er geldt een onderscheid tussen de algemene afwijzingsgronden (art. 384 lid 2 Fw) en de aanvullende afwijzingsgronden (art. 384 lid 3 en 4 Fw). De rechtbank kan in het kader van de algemene afwijzingsgronden voorshands een oordeel geven zonder dat sprake is van een (voorzienbaar) geschil. In het kader van de aanvullende afwijzingsgronden kan de rechtbank alleen voorshands oordelen over daadwerkelijk gerezen geschillen of geschillen die redelijkerwijs zijn te voorzien.¹⁸⁹

8.3 Uitspraak op aspectenverzoek in een bijzondere aansprakelijkheidskwestie

In de huidige kroniekperiode oordeelde de rechtbank Zeeland-West-Brabant over een aspectenverzoek dat zag op een bijzondere situatie:¹⁹⁰ vanwege brand ontstaan bij werkzaamheden van de schuldenaar, is schade ontstaan bij een tweetal partijen en is een door de schuldenaar ingehuurde uitzendkracht gewond geraakt. De schuldenaar dacht aanvankelijk dat deze vorderingen (al dan niet bij wijze van subrogatie overgenomen door de brandverzekeraars en/of zorgverzekeraar) buiten het akkoord konden blijven. Maar er bestond discussie over de afwikkeling van deze vorderingen. De verzekering van de schuldenaar dekte voornoemde vorderingen tot een bepaald bedrag en de schuldenaar betwistte het restant van de vorderingen. Vorderingen van benadeelden zijn bevoorrecht op de vordering van de aansprakelijke partij op diens verzekeraar.¹⁹¹ Voorts zijn vorderingen van de brand- en zorgverzekeraar op de aansprakelijke partij achtergesteld op vorderingen van verzekerden op die partij.¹⁹² De rechtbank kwam tot de volgende oordelen:

- De twee partijen die schade hebben geleden door de brand dienen voor het door de verzekering van de schuldenaar gedekte gedeelte, ingedeeld te worden in de preferente klasse. Nu de rechten van die klasse niet gewijzigd worden in het akkoord, blijven zij buiten het akkoord en worden zij dus als zodanig niet toegelaten tot de stemming. De brandverzekeraars van voornoemde twee partijen dienen voor het deel van de vordering dat niet gedekt wordt door de verzekering van de schuldenaar, ingedeeld te worden in de concurrente klasse en als zodanig worden toegelaten tot de stemming.
- De rechtbank stelde de schadevergoedingsvordering van de ingehuurde uitzendkracht op zijn inlener gelijk aan de schadevergoedingsvordering van een werknemer.¹⁹³ Daardoor valt deze vordering onder de (ruim uit

184 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker en Rb. Zeeland-West-Brabant 22 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2652, JOR 2025/197, m.nt. N.B. Pannevis.

185 Zie Kroniek WHOA 2023-2024, par. 8.2 en de daar opgenomen verwijzingen naar Rb. Midden-Nederland 10 maart 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:1075, JOR 2023/268, m.nt. J.F. Fliek en Rb. Amsterdam 20 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1562, JOR 2024/152, m.nt. M.L.H. Reumers.

186 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker en Rb. Zeeland-West-Brabant 22 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2652, JOR 2025/197, m.nt. N.B. Pannevis.

187 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

188 Zie Kroniek WHOA 2023-2024, par. 8.2 en de daar opgenomen verwijzingen naar Rb. Midden-Nederland 10 maart 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:1075, JOR 2023/268, m.nt. J.F. Fliek en Rb. Amsterdam 20 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1562, JOR 2024/152, m.nt. M.L.H. Reumers.

189 Rb. Zeeland-West-Brabant 22 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2652, JOR 2025/197, m.nt. N.B. Pannevis.

190 Rb. Zeeland-West-Brabant 22 april 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:2652, JOR 2025/197, m.nt. N.B. Pannevis.

191 Art. 3:287 BW.

192 Art. 7:962 lid 2 BW.

193 Art. 7:658 lid 4 BW.

te leggen) reikwijdte van art. 369 lid 4 Fw en dient deze vordering buiten het akkoord te blijven.¹⁹⁴ De vordering van de zorgverzekeraar van voornoemde uitzendkracht dient – omdat de zorgverzekeraar subrogeert in de rechten van de uitzendkracht – eveneens buiten het akkoord te blijven. Dit brengt mee dat de vorderingen van de uitzendkracht en diens zorgverzekeraar geen onderdeel uitmaken van de klassenindeling en zij niet worden toegelaten tot stemming.¹⁹⁵

- De verwachte uitkering vanuit de verzekeraar van de schuldenaar dient buiten de berekening van de liquidatiewaarde te blijven, maar de schuldenaar dient hier ingevolge art. 375 lid 1 onder e en f Fw wel informatie over te verschaffen in het akkoord. Ondanks dat deze verwachte verzekeringspenningen (mogelijk) via de boedel zullen vloeien, betreft dit geoormerkt geld waarop de benadeelden van het schadegeval bevoorrecht zijn. In die zin heeft de verzekeringsuitkering voor de (concurrente) stemgerechtigden geen effect.

9. Homologatieverzoeken

9.1 Algemeen

In de huidige kroniekperiode zijn negentien homologatiebeschikkingen gepubliceerd. Slechts een van deze verzoeken is niet-ontvankelijk verklaard¹⁹⁶ en vier verzoeken zijn afgewezen.¹⁹⁷ In zeven gevallen was geen sprake van een (formeel¹⁹⁸) tegenstemmende klasse.

Zoals opgemerkt in de vorige kronieken,¹⁹⁹ hechten rechtbanken in het kader van de beoordeling van homologatiebeschikkingen waarde aan het draagvlak voor het akkoord. Dit komt in de huidige kroniekperiode met name terug in de beoordeling van de informatievoorziening.²⁰⁰

9.2 Niet-ontvankelijk/geen belang

In de huidige kroniekperiode is viermaal uitgebreider stilgestaan bij de ontvankelijkheid van een homologatieverzoek.

Op grond van art. 383 lid 1 Fw kan een schuldenaar/HD een akkoord ter homologatie voorleggen indien ten minste een klasse voor het akkoord heeft gestemd. Indien sprake is van een of meer zogenoemde *in the money*-klassen,²⁰¹ dient ten minste een voorstemmende klasse een *in the money*-klasse te zijn. In de huidige kroniekperiode heeft een rechtbank eenmaal een homologatieverzoek van een schuldenaar niet-ontvankelijk verklaard op grond van art. 383 lid 1 Fw.²⁰² In dat geval had de belastingdienst – die een aparte klasse vormde – tegen het akkoord gestemd. De schuldenaar had echter onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de klasse van de belastingdienst niet kwalificeerde als een *in the money*-klasse, terwijl vaststond dat er geen andere *in the money*-klassen waren.

In twee andere gevallen oordeelden rechtbanken ook over de positie van de belastingdienst. In het ene geval was het eveneens onduidelijk of de klasse van de belastingdienst kwalificeerde als een *in the money*-klasse. In dat geval had deze onduidelijkheid geen consequenties, omdat de belastingdienst had voorgestemd en vaststond dat er geen andere *in the money*-klasse was.²⁰³ In het andere geval bestond geen onduidelijkheid over de status van de klasse van de belastingdienst als *in the money*-klasse. Daar had de belastingdienst aanvankelijk voorgestemd en daarmee was op basis van het stemgedrag en stemverslag voldaan aan het vereiste van art. 383 lid 1 Fw. De rechtbank oordeelde dat dit niet anders werd doordat de belastingdienst ter zitting liet weten haar stem te veranderen in een tegenstem.²⁰⁴

In de vierde uitspraak waarin niet-ontvankelijkheid op grond van art. 383 lid 1 Fw in de huidige kroniekperiode aan bod kwam, gaf de rechtbank Gelderland meer duiding aan het vereiste van art. 383 lid 1 Fw. De rechtbank lichtte toe dat dit vereiste waarborgt dat een klasse zonder economisch belang het akkoord niet kan opdringen aan tegenstemmende klassen. In dit kader ligt een te strenge toets niet voor de hand, aldus de rechtbank Gelderland, want dan zou het mogelijke gevolg kunnen zijn dat een akkoord dat ook voor stemgerechtigden zonder economisch belang als redelijk dient te worden aangemerkt, niet ter homologatie kan worden voorgelegd. De rechtbank vervolgt dat een wijziging van rechten heel beperkt of in economische zin zelfs onbelangrijk kan zijn en toch voldoende, maar dat het niet is toegestaan een schijnklasse te creëren om te kwader trouw het akkoord verbindend te krijgen. Of sprake is van kwader trouw of een schijnklasse, beoordeelt de rechtbank aan de hand van de omstandigheden van het geval. In dit concrete geval zou de bank ingevolge het akkoord afstand doen van bepaalde zekerheidsrechten, waarmee volgens de rechtbank Gelderland sprake was van wijziging van rechten. In dit kader achtte de rechtbank het niet relevant dat de bank

194 Onder verwijzing naar HR 25 februari 2022, ECLI:NL:HR:2022:328 (*Stichting Pensioenfonds Horeca & Catering*) en de verwijzing aldaar naar *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3 (MvT).

195 Wat betreft de klassenindeling merkt de rechtbank nog wel op dat uit art. 374 lid 2 Fw en de wetsgeschiedenis volgt dat het criterium voor MKB-schuldeisers ook geldt voor vorderingen van natuurlijke personen uit onrechtmatige daad (zoals letselschadevorderingen). Onder verwijzing naar *Kamerstukken II* 2019/20, 35249, nr. 25, p. 2.

196 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

197 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, *JOR* 2024/269, m.nt. K. de Bruijn; Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, *JOR* 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (*Endurance Solar*); Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, *JOR* 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; en Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, *JOR* 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

198 In een geval wijzigde een stemgerechtigde na het verstrijken van de stemtermijn haar tegenstem in een voorstem. Ondanks dat deze stemwijziging na sluiting van de stemtermijn geen effect heeft op het stemverslag, liet de rechtbank Limburg de benoeming van een observator achterwege, aangezien door deze stemwijziging geen sprake meer zou zijn van een tegenstemmende klasse. Zie Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, *JOR* 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (*Endurance Solar*).

199 Zie bijvoorbeeld Rb. Amsterdam 15 mei 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3441, *JOR* 2024/211, m.nt. A.C.P. Bobeldijk (BCDC) en par. 8.2 van de Kroniek WHOA 2023-2024 in het kader van aspectenverzoeken.

200 Art. 384 lid 2 sub c Fw.

201 Ingevolge art. 383 lid 1 Fw betreft dit een klasse schuldeisers met een vordering die bij een vereffening van het vermogen van de schuldenaar in faillissement naar verwachting geheel of ten minste gedeeltelijk kan worden voldaan.

202 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

203 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, *JOR* 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

204 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, *JOR* 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen.

ook zonder het akkoord haar vordering waarschijnlijk volledig zou kunnen innen, noch dat bank voorafgaand aan stemming al had aangegeven met het akkoord in te zullen stemmen. De rechtbank acht het redelijk dat voorafgaand aan de stemming overleg plaatsvindt en dit kwalificeert niet als het creëren van een schijnklasse.²⁰⁵ Deze omstandigheden verschillen van de vergelijkbare situatie waarover de rechtbank Zeeland-West-Brabant in de vorige kroniekperiode moest oordelen.²⁰⁶ De bank kon in dat geval een volledige uitkering tegemoet zien en behield haar zekerheden onder het akkoord. De bank was daarnaast vrijwillig en onverplicht – buiten het akkoord om – bereid geweest de einddatum van de financiering tegen een afsluitprovisie te verlengen. Daarom kwam de rechtbank Zeeland-West-Brabant tot het oordeel dat geen sprake was van wijziging van rechten van de bank door het akkoord.

In de huidige kroniekperiode oordeelde de rechtbank Zeeland-West-Brabant in een aspectenverzoek over een kwestie waarin een beroep werd gedaan op voorgaande uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant uit de vorige kroniekperiode over het al dan niet wijzigen van rechten door het akkoord. In die uitspraak ging het weliswaar (nog) niet om niet-ontvankelijkheid op grond van art. 383 lid 1 Fw, maar gezien de parallel met de hiervoor genoemde uitspraak van de rechtbank Gelderland behandelen we de uitspraak wel in deze paragraaf. Het ging om een geval waarin een schuldeiser gekort zou worden onder het akkoord, maar de betreffende schuldeiser dit bedrag vanwege hoofdelijke aansprakelijkheid ook op groepsvennootschappen van de schuldenaar kon verhalen.²⁰⁷ Volgens de schuldeiser heeft deze schuldeiser dus geen economisch belang bij het akkoord en kwalificeert zij – onder verwijzing naar de hiervoor genoemde uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant uit de vorige kroniekperiode²⁰⁸ – niet als stemgerechtigde schuldeiser. De rechtbank komt tot het oordeel dat de rechten van de betreffende schuldeiser wel degelijk worden gewijzigd door het akkoord, aangezien de schuldeiser onder het akkoord afstand moet doen van een deel van haar vordering op de schuldenaar en door het akkoord dit deel van haar vordering niet meer kan verhalen op de schuldenaar.²⁰⁹ In die zin verschilt dit geval van de casus die voorlag bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant in de hiervoor genoemde uitspraak uit de vorige kroniekperiode.

9.3 Algemene afwijzingsgronden (art. 383 lid 2 Fw)

De opbouw van de uitspraken in de huidige kroniekperiode is nagenoeg niet veranderd ten opzichte van de vorige kroniekperiodes. Nog steeds komen niet altijd alle

afwijzingsgronden inhoudelijk aan bod en afhankelijk van de voorliggende casus gaat de rechtbank (uitgebreider) in op een of meerdere afwijzingsgronden. Hierna staan wij stil bij de inkleuring van de verschillende algemene afwijzingsgronden in de huidige kroniekperiode.

Art. 384 lid 2 sub a Fw: Geen sprake van de WHOA-toestand

Welke vereisten gelden om te spreken van de WHOA-toestand, hebben wij in par. 3 behandeld.

Art. 384 lid 2 sub b Fw: Stemgerechtigden niet in kennis gesteld overeenkomstig art. 381 lid 1 en art. 383 lid 5 Fw

Deze algemene afwijzingsgrond is in de huidige kroniekperiode driemaal uitdrukkelijk aan de orde geweest en eenmaal heeft dit ook daadwerkelijk tot afwijzing van het homologatieverzoek geleid.

In dit laatste geval gaf de rechtbank Limburg een algemene toelichting op dit vereiste.²¹⁰ De rechtbank verduidelijkt dat op basis van jurisprudentie van de Hoge Raad in het algemeen de ontvangsttheorie²¹¹ geldt en onder meer een bekend recent gebruikt e-mailadres in dit kader geldt als adres van de geadresseerde.²¹² De rechtbank Limburg vervolgt dat een WHOA geen procedure op tegenspraak is en evenmin sprake is van contractsvrijheid bij de totstandkoming van een WHOA-akkoord. Er is sprake van een mogelijk dwangakkoord met mogelijk verstrekkende gevolgen voor de levensvatbaarheid van stemgerechtigden. Gezien het voorgaande is volgens de rechtbank Limburg in een WHOA-traject vereist dat het akkoord wordt gedeeld met bestuurders van de rechtspersonen die stemgerechtigd zijn of met anderen die (zelfstandig) bevoegd zijn de betreffende stemgerechtigde te vertegenwoordigen. In dit kader is een algemeen e-mailadres of een bericht aan de debiteurenadministratie onvoldoende: de schuldenaar dient bij de stemgerechtigde na te vragen naar welk e-mailadres het aanbod moet worden gestuurd.²¹³ De rechtbank Limburg oordeelde overigens ook dat in het geval een groot deel van de stemgerechtigden geen stem heeft uitgebracht, het van een schuldenaar verwacht mag worden dat hij reeds bij het homologatieverzoek stukken moet bijvoegen waaruit blijkt dat is voldaan aan art. 381 lid 1 Fw. Concreet kon de rechtbank Limburg bij twee stemgerechtigden niet vaststellen dat het akkoord aan hen was verzonden en was voor een groter deel van de stemgerechtigden niet vast te stellen dat ze het akkoord daadwerkelijk hadden ontvangen, omdat een ontvangstbevestiging ontbrak. Op basis hiervan wees de rechtbank het homologatieverzoek af.²¹⁴

Het valt ons op dat de rechtbank Limburg een andere benadering lijkt te hanteren dan in de twee uitspraken van

205 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

206 Rb. Zeeland-West-Brabant 17 mei 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:3447, JOR 2024/212, m.nt. M.D. Schuilwerf.

207 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

208 Zie de Kroniek WHOA 2023-2024, par. 9.2 en de daar opgenomen verwijzing naar Rb. Zeeland-West-Brabant 17 mei 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:3447, JOR 2024/212, m.nt. M.D. Schuilwerf.

209 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

210 Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, JOR 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (Endurance Solar).

211 Art. 3:37 lid 3 BW.

212 Onder verwijzing naar HR 14 juni 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ4101.

213 Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, JOR 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (Endurance Solar).

214 Rb. Limburg 16 juli 2024, ECLI:NL:RBLIM:2024:4565, JOR 2024/273, m.nt. J. van den Dolder (Endurance Solar).

de rechtbank Amsterdam die wij bespraken in de Kroniek WHOA 2023-2024.²¹⁵ In beide uitspraken hechtte de rechtbank eraan dat informatieverstrekking op de in internationale situaties gebruikelijke wijze plaatsvond via een speciaal daarvoor ingerichte website,²¹⁶ respectievelijk post, e-mail, clearingsystemen en eveneens een website.²¹⁷ Wellicht is een verklaring voor deze verschillende oordelen dat het in de gevallen van de rechtbank Amsterdam ging om internationale schuldeisers- c.q. aandeelhouderspopulaties. Per 1 juli 2025 is het WHOA Procesreglement overigens op dit punt gewijzigd. Art. 6.4.1 van het WHOA Procesreglement schrijft nu voor dat de schuldenaar/HD onderbouwt op welke wijze hij heeft voldaan aan de verplichting om stemgerechtigden onverwijld te informeren over de beschikking waarin de rechtbank de dag heeft bepaald voor behandeling van het homologatieverzoek.²¹⁸

De twee overige uitspraken over dit onderwerp in de huidige kroniekperiode waren meer casuïstisch. Zo oordeelde de rechtbank Amsterdam in een situatie waarin een te laat uitgebrachte tegenstem – als deze zou worden meegenomen in de beoordeling – zou leiden tot een tegenstemmende klasse. De rechtbank benoemde een observator om zich te laten informeren over de communicatie omtrent de stemtermijn. De observator concludeerde dat de stemtermijn voor iedereen helder was en de te laat uitgebrachte stem telt dus niet mee. Zoals al eerder volgde uit jurisprudentie hoeft, mede vanwege het feit dat het stemverslag dient tot het geven van inzicht, alleen rekening te worden gehouden met daadwerkelijk uitgebrachte – tijdige – stemmen. Dat deze tegenstem te verwachten was, maakt niet dat een te laat uitgebrachte stem mee moet worden genomen.²¹⁹ In het laatste geval wees de rechtbank Zeeland-West-Brabant de dag voor eerste kerstdag een beschikking waarin zij een datum bepaalde voor de behandeling van een homologatieverzoek. Gezien de feestdagen, kwam dezelfde rechtbank in de homologatiebeschikking tot het oordeel dat de kennisgeving van de schuldenaar aan de stemgerechtigden drie kalenderdagen daarna als 'onverwijld' kwalificeert en dus voldaan was aan dit vereiste.²²⁰

In een uitspraak waarin de rechtbank Midden-Nederland een datum bepaalde voor behandeling van een homologatieverzoek oordeelde de rechtbank expliciet dat zij voorschijns van oordeel was dat kon worden afgeweken van de hoofdregel van fysieke aanwezigheid van partijen en dat – aangezien sprake is van een openbare procedure en buitenlandse schuldeisers – de oproeping van schuldeisers

moet plaatsvinden met inachtneming van Verordening (EU) 2025/848 betreffende insolventieprocedures.²²¹

Art. 384 lid 2 sub c Fw: akkoord omvat niet alle in art. 375 Fw voorgeschreven informatie, tenzij gebrek niet tot andere stemuitslag had kunnen leiden

Gelijk aan onze signaleringen in de vorige kronieken, was ook in de huidige kroniekperiode deze afwijzingsgrond het vaakst onderwerp van discussie. Tweemaal heeft een rechtbank een homologatieverzoek afgewezen in verband met deze afwijzingsgrond en viermaal concludeerde een rechtbank dat sprake was van een tekortkoming in de informatievoorziening, maar leidde dat niet tot afwijzing van het homologatieverzoek, omdat dit gebrek geen impact op de stemuitslag had.

Rechtbanken hanteren nog steeds hetzelfde uitgangspunt als wij signaleerden in de Kroniek WHOA 2021-2023,²²² namelijk dat het primair aan de stemgerechtigden is zich door middel van hun stemgedrag uit te laten over de informatievoorziening en het niet aan de rechtbank is om door de schuldenaar verstrekte informatie goed te keuren. Als een rechtbank tekortkomingen in de informatievoorziening signaleert of daarop wordt gewezen, dan kan dat reden zijn voor afwijzing van het homologatieverzoek, aldus zowel de rechtbank Gelderland als de rechtbank Overijssel.²²³ Daaraan voegde de rechtbank Overijssel nog toe dat dit temeer geldt als de stemgerechtigden de tekortkomingen op basis van de beschikbare informatie niet zelf hadden kunnen ontdekken. Beide rechtbanken plaatsten overigens een belangrijke nuancering bij de weging van het draagvlak. Beide rechtbanken overwogen dat de (financiële) belangen van de voor- en tegenstemmende stemgerechtigden meegenomen moeten worden, aangezien bijvoorbeeld het stemgedrag van stemgerechtigden die volledig of niet betaald worden onder het akkoord niet representatief hoeft te zijn voor stemgerechtigden die een gedeeltelijke betaling onder het akkoord tegemoet kunnen zien. Deze nuancering ten aanzien van het draagvlak is nieuw ten opzichte van de vorige kroniekperiodes.

In veel gevallen hanteerden rechtbanken dezelfde (korte) beoordeling ten aanzien van deze afwijzingsgrond: het akkoord bevat de voorgeschreven informatie, zodat stemgerechtigden zich een geïnformeerd oordeel konden vormen en zij zijn in de gelegenheid gesteld om nadere informatie

215 Rb. Amsterdam 21 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:4152, JOR 2023/224, m.nt. Salah (Steinhoff) en Rb. Amsterdam 2 augustus 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6160, JOR 2024/18, m.nt. M. Mouthaan.

216 Rb. Amsterdam 21 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:4152, JOR 2023/224, m.nt. Salah (Steinhoff).

217 Rb. Amsterdam 2 augustus 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6160, JOR 2024/18, m.nt. M. Mouthaan.

218 Art. 383 lid 5 Fw.

219 Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

220 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.

221 Rb. Midden-Nederland 19 mei 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:2405 (Planet Happy).

222 Zie de WHOA Kroniek 2021-2023, par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: informatievoorziening) en de daar opgenomen verwijzing naar Rb. Oost-Brabant 27 augustus 2021, JOR 2022/16, m.nt. O. Salah, ECLI:NL:RBOBR:2021:4818.

223 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn en Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz. Specifiek over het stemgedrag ook: Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

te verkrijgen, dan wel eventueel commentaar op het conceptakkoord kenbaar te maken.²²⁴

Diverse tekortkomingen in de informatievoorziening zagen in de huidige kroniekperiode op de (totstandkoming van de) liquidatiewaarde.²²⁵ Schuldeisers dienen in dit kader een redelijk beeld te krijgen van wat ze in geval van faillissement zouden kunnen verwachten, waarbij moet worden uitgegaan van het meest waarschijnlijke scenario (executieverkoop of doorstart).²²⁶ De eisen en details van de berekening zijn afhankelijk van de omstandigheden van het geval,²²⁷ maar dienen zoveel mogelijk transparant en controleerbaar te zijn.²²⁸ In de huidige kroniekperiode is tweemaal bevestigd²²⁹ dat in dit kader in beginsel alleen informatie over de schuldenaar in het akkoord verstrekt hoeft te worden.²³⁰ Maar als het akkoord (al dan niet via art. 372 Fw of een *third party release*) rechten van schuldeisers op derden ontnemt, dan dient ook informatie over die verloren verhaalsmogelijkheden verstrekt te worden.²³¹ Daarnaast geldt dat als bij de berekening van de liquidatiewaarde boedelkosten meegenomen worden, dan in beginsel ook opbrengsten (in verband met een tijdelijke voortzetting tijdens faillissement) meegenomen dienen te worden.²³² Overigens dient een schuldenaar in het akkoord te vermelden als sprake is van meerdere elkaar opvolgende herstructurerings binnen dezelfde onderneming of in concernverband.²³³

De rechtbank Den Haag wees onder meer vanwege schending van art. 375 lid 1 sub e en g Fw een homologatieverzoek af,²³⁴ aangezien sprake was van een onjuiste liquiditeitsprognose, welke bovendien was gebaseerd op onzekere omstandigheden en een onjuist bedrijfsresultaat. Ook waren in een taxatierapport de voorraad en de overige activa niet meegenomen en evenmin was het privévermogen van de schuldenaar meegenomen in de berekening van de liquidatiewaarde.

224 Rb. Gelderland 10 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6560; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, *JOR* 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen; Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367; Rb. Rotterdam 21 januari 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:1567; Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555; en Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

225 Art. 375 lid 1 sub f en g Fw.

226 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524 en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, *JOR* 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

227 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, *JOR* 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

228 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.

229 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, *JOR* 2024/269, m.nt. K. de Bruijn en Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.

230 Onder verwijzing naar de best interest test en Rb. Limburg 8 oktober 2021, ECLI:NL:RBLIM:2021:8851 en Rb. Rotterdam 9 maart 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:2800.

231 Onder verwijzing naar Rb. Amsterdam 15 mei 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3441.

232 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, *JOR* 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

233 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524 onder verwijzing naar Rb. Oost-Brabant 27 augustus 2021, ECLI:NL:RBOBR:2021:4818.

234 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, *JOR* 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen.

Het niet delen van informatie over nieuwe financiering,²³⁵ leidde in een ander geval ook tot de conclusie dat de informatieverplichting was geschonden.²³⁶ Hieraan deed niet af dat de schuldenaar stelde dat hij de betreffende informatie vanwege vertrouwelijkheid alleen met de observator kon delen. De observator had in dit geval overigens niet naar de financieringsdocumentatie gekeken, aangezien hij hier geen vragen van schuldeisers over had ontvangen.

De rechtbank Overijssel oordeelde over een geval dat de lijst met vorderingen van schuldeisers onjuist was,²³⁷ waardoor de bank – zonder dat dit inzichtelijk was – uitkering ontving op haar achtergestelde vordering, terwijl concurrente schuldeisers in strijd met de verhaalsrangorde minder ontvingen.²³⁸ Daarnaast had de schuldenaar in dat geval de (niet opgevolgde) alternatieven voor de oplossing van de financiële problemen moeten toelichten in het akkoord.²³⁹

Het uitgangspunt is dat een schuldenaar zelf mag bepalen hoe het akkoord wordt vormgegeven en de aanwezigheid van mogelijke alternatieven die tot een hogere reorganisatiewaarde kunnen leiden, dwingt niet tot afwijzing van een homologatieverzoek. Echter, in het kader van de te maken belangenafweging is naar het oordeel van de rechtbank Overijssel in dit geval relevant dat een schuldeiser, tevens een belangrijke distributeur, een alternatief had aangedragen dat de schuldeiser concreet had onderbouwd, terwijl de reorganisatiewaarde die de schuldenaar had berekend in hoge mate theoretisch en afhankelijk van voornoemde distributeur was. In dit geval had de schuldenaar dit alternatief dus serieus moeten overwegen en uitleg moeten geven waarom zij desondanks ervoor had gekozen het eigen akkoord ter stemming aan te bieden.²⁴⁰

In een ander geval was sprake van twee informatiegebreken:²⁴¹ enerzijds was de berekening van de reorganisatiewaarde (art. 375 lid 1 sub e en g Fw) gebaseerd op een onjuist bedrijfsresultaat en verkeerde belastingen, waarbij de gehanteerde disconteringsvoet niet was toegelicht, anderzijds werd onvoldoende toelichting gegeven op het buiten het akkoord houden van bepaalde schuldeisers (art. 375 lid 2 sub c Fw).²⁴² In tegenstelling tot een uitspraak die wij in de Kroniek WHOA 2023-2024 signaleerden,²⁴³ informeerde de schuldenaar in een uitspraak in de huidige kroniekperiode de stemgerechtigden – conform de informatieverplichting – wel tijdig en transparant over een (automatische) betaling

235 Art. 375 lid 1 sub i Fw.

236 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, *JOR* 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

237 Art. 375 lid 2 sub b Fw.

238 Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, *JOR* 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

239 Art. 375 lid 2 sub e Fw.

240 Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, *JOR* 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

241 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, *JOR* 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen.

242 Zie over het buiten het akkoord houden van schuldeisers nader par. 9.5 hierna.

243 Rb. Midden-Nederland 3 augustus 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:4187, *JOR* 2023/299, m.nt. C.R. Zijderfeld.

van enkele schuldeisers na de peildatum en de wijze waarop dat werd meegenomen in akkoordprocedure.²⁴⁴

Rechtbanken hebben de nieuwe lijn die wij in de Kroniek WHOA 2023-2024 signaleerden, voortgezet: nog steeds beoordelen zij eerst inhoudelijk of sprake is van een informatiegebrek en gaan zij pas daarna in op de mogelijke impact daarvan op de stemuitslag. Wij steunen deze aanpak, aangezien dit naar ons idee de juridisch meest zuiver benadering is en als bijkomend voordeel ten goede komt aan de rechtsontwikkeling op dit onderwerp.

Ook in de huidige kroniekperiode leidden tekortkomingen in de informatievoorziening niet telkens tot afwijzing van het homologatieverzoek. Hiervoor gebruikten rechtbanken naar ons idee soms (te) coulante redeneringen, waarbij rechtbanken niet sec kijken naar de mogelijke invloed op de stemuitslag, maar ook wordt meegewogen of stemgerechtigden al dan niet (i) nadeel ondervinden, (ii) aanvullende vragen hebben gesteld en (iii) afwijzingsverzoeken hebben ingediend. Zo oordeelde de rechtbank Gelderland dat de gebreken redelijkerwijs niet tot een andere uitkomst van de stemming hadden kunnen leiden, aangezien de belastingdienst al tegen had gestemd vanwege gebrek aan informatie. De rechtbank overwoog nog wel dat mogelijk ook andere schuldeisers tegen het akkoord zouden hebben gestemd bij een juiste informatievoorziening, maar vond het niet aannemelijk dat het akkoord dan niet ter homologatie zou kunnen worden voorgelegd en bovendien was al een observator benoemd.²⁴⁵ De rechtbank Zeeland-West-Brabant kwam tot eenzelfde conclusie, maar overwoog in dat kader dat sprake was van een breed gedragen akkoord en schuldeisers wisten van de hoofdelijkheid waarover nadere informatie in het akkoord ontbrak, dus ook zelf om aanvullende informatie hadden kunnen vragen. Daarnaast nam de rechtbank in haar overweging mee dat schuldeisers geen nadeel hadden ondervonden van het gebrek in de informatievoorziening. Eventueel zou de belastingdienst kunnen zijn benadeeld, maar de belastingdienst zou als professionele partij het akkoord moeten kunnen doorgronden en had waar nodig zelf vragen kunnen stellen. Het UWV had als enige tegengestemd, maar had geen afwijzingsverzoek ingediend en evenmin staat vast dat het UWV door het akkoord wordt benadeeld.²⁴⁶ Ook de rechtbank Den Haag overwoog dat schuldeisers de gelegenheid hadden gehad vragen te stellen en zowel het UWV als de belastingdienst professionele schuldeisers zijn. Daarbij nam de rechtbank mee – gelijk aan voorgaande uitspraak van de rechtbank Zeeland-West-Brabant – dat alleen het UWV tegen heeft gestemd, maar geen afwijzingsverzoek heeft ingediend, en gesteld, noch gebleken is, dat het UWV of andere schuldeisers door het ontbreken van informatie zijn benadeeld. De rechtbank concludeerde daarom dat de schuldenaar meer

aandacht aan de informatieverstreking had moeten besteden, maar gaf de schuldenaar hier 'het voordeel van de twijfel'.²⁴⁷

Het tekortschieten in de informatieverstreking bleef eveneens zonder gevolgen in het geval waarin de schuldenaar ter zitting voldoende aannemelijk had gemaakt dat (i) voortzetting in faillissement niet waarschijnlijk was – waardoor eventuele opbrengsten ten gevolge van voortzetting terecht buiten de liquidatiewaarde waren gehouden – en de liquidatiewaarde aantoonbaar niet te laag was vastgesteld en (ii) de aandeelhouder buiten het akkoord was gehouden omdat zonder de betreffende agiostorting het akkoord niet tot stand zou komen.²⁴⁸ Ook in dit geval concludeerde de rechtbank dat niet aannemelijk was dat de stemuitslag anders zou zijn geweest.

In het kader van een aspectenverzoek inzake de berekening van de liquidatiewaarde oordeelde de rechtbank Zeeland-West-Brabant dat het niet aan de rechtbank is om de geldigheid van overeenkomsten – zoals een non-regresovereenkomst – te toetsen.²⁴⁹ In dit geval had een belanghebbende gesteld dat de non-regresovereenkomst door een curator terzijde zou worden geschoven in faillissement en derhalve de waarde van de regresvordering – gelijk aan de waarde van bijvoorbeeld een vordering uit bestuurdersaansprakelijkheid²⁵⁰ – meegenomen moest worden in de berekening van de liquidatiewaarde. De rechtbank Zeeland-West-Brabant vervolgt dat een rechtbank in het kader van een aspectenverzoek slechts uitspraak doet over de gehanteerde waardes, uitgangspunten en aannames bij de bepaling van de liquidatiewaarde binnen het akkoord.²⁵¹ Zoals volgt uit par. 8.1, geldt dat een uitspraak op een aspectenverzoek slechts bindend is voor schuldeisers die de mogelijkheid hebben gehad hun visie te geven, wat meebrengt dat bijvoorbeeld een eventuele curator in een toekomstig faillissement hier niet aan gebonden is.²⁵² De rechtbank oordeelde tot slot dat in dit geval redelijkerwijs aannemelijk is dat de non-regresovereenkomst in faillissement in stand blijft en de schuldenaar dus bij de bepaling van de liquidatiewaarde mag uitgaan van de aanname dat geen regresvorderingen ontstaan.

Art. 384 lid 2 sub c Fw: geen klassenindeling overeenkomstig art. 374 Fw, tenzij gebrek niet tot andere stemuitslag had kunnen leiden

Deze algemene afwijzingsgrond is in de huidige kroniekperiode vijfmaal uitdrukkelijk aan de orde geweest in homologatiebeschikkingen, maar heeft niet tot afwijzing van een homologatieverzoek geleid. Daarnaast is deze

244 Rb. Gelderland 10 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6560. Zie over het buiten het akkoord houden van schuldeisers nader par. 9.5 hierna.

245 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

246 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.

247 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

248 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

249 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

250 Onder verwijzing naar Rb. Amsterdam 28 februari 2022, ECLI:NL:RBAMS:2022:886, JOR 2022/189, m.nt. K.P. Hoogenboezem.

251 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

252 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker.

afwijzingsgrond tweemaal onderwerp geweest van een aspectenverzoek.²⁵³

Ook in de huidige kroniekperiode heeft het achterwege blijven van bifurcatie (art. 374 lid 3 Fw) weer tot vragen geleid. In dit kader oordeelde de rechtbank Rotterdam dat dit toelaatbaar was, aangezien voldoende aannemelijk was dat hiermee geen verandering is ontstaan in de verdeling van de waarde die met het akkoord werd gerealiseerd.²⁵⁴ Daarnaast oordeelde de rechtbank Gelderland in een situatie waar onduidelijkheid bestond over de waarde van onroerend goed van een gelieerde partij die daarop een hypotheek had gevestigd voor een schuld van de schuldenaar aan een bank.²⁵⁵ Daarmee was onduidelijk of sprake was van overwaarde en of de bank voor haar gehele vordering in één klasse mocht worden ingedeeld of in twee aparte klassen moest worden ingedeeld. De rechtbank stelde voorop dat bij de klassenindeling rechten van stemgerechtigden op derden een rol kunnen spelen, maar dat dit niet per definitie het geval is.²⁵⁶ Aangezien de stellingen van de schuldenaar onvoldoende waren onderbouwd, ging de rechtbank – ter bescherming van de schuldeisers – uit van de door de belastingdienst aangedragen waarde, waarmee zij tot de conclusie kwam dat sprake was van een overwaarde en de schuldenaar de bank dus terecht in één klasse had ingedeeld.

Daarnaast speelde tweemaal de vraag in hoeverre sprake was van 'dezelfde belangen' van stemgerechtigden in een klasse en of deze stemgerechtigden dus in dezelfde klasse ingedeeld mochten worden. In het eerste geval was de schuldenaar een houdstermaatschappij en werd het merendeel van de vorderingen op de schuldenaar gehouden door gelieerde partijen (waaronder een niet-achtergestelde aandeelhouderslening). Het UWV was derhalve als enige concurrente niet-gelieerde schuldeiser ingedeeld in een klasse met alleen maar concurrente, gelieerde schuldeisers. De rechtbank Amsterdam oordeelde dat alle schulden een gelijke rang hadden in de WHOA en het UWV in een faillissementsscenario evenmin een bijzondere status zou hebben bij de verificatie of een faillissementsakkoord – kortom: de klassenindeling voldeed aan de vereisten.²⁵⁷ In het tweede geval stelde een schuldeiser zich op het standpunt dat zij in een faillissementsscenario een andere positie zou hebben dan andere schuldeisers in de klasse, aangezien zij dan mogelijk bepaalde auto's terug zou kunnen nemen. Deze schuldeiser had echter – ondanks meerdere verzoeken daartoe – nagelaten een concrete toelichting te verstrekken, waardoor niet vastgesteld kon worden dat het verschil zodanig was dat niet langer sprake was van een vergelijkbare positie en dus geen sprake kon zijn van een gezamenlijke klasse.²⁵⁸

Tot slot oordeelde de rechtbank Den Haag dat bepaalde vorderingen inderdaad zonder toelichting buiten het akkoord gehouden mochten worden, nu dit naar het oordeel van de rechtbank werknemersvorderingen in de zin van art. 369 lid 4 Fw waren.²⁵⁹ Uit de uitspraak blijkt overigens dat de in deze procedure benoemde observator een andere mening was toegedaan.

In het kader van een aspectenverzoek oordeelde de rechtbank Zeeland-West-Brabant over de vraag of een schuldenaar verhuurders met een schadevergoedingsvordering (art. 373 lid 2 Fw)²⁶⁰ in een aparte (concurrente) klasse mag indelen.²⁶¹ Volgens de verhuurders dienden zij alleen voor de eerste drie huurtermijnen in een aparte klasse ingedeeld te worden, aangezien die termijnen als boedelschuld kwalificeren in faillissement. De schuldenaar wenste de verhuurders met de gehele schadevergoedingsvordering in een aparte (concurrente) klasse op te nemen. De rechtbank stelde voorop dat het een schuldenaar vrij staat één categorie schuldeisers onder te verdelen in verschillende klassen,²⁶² maar vervolgde dat de schuldenaar hier voldoende had gemotiveerd dat de positie van verhuurders in faillissement anders was én zij hen een ander aanbod wenste te doen dan de overige concurrente schuldeisers. De rechtbank zag dus geen bezwaren tegen het hanteren van een aparte klasse voor de gehele schadevergoedingsvorderingen.

Art. 384 lid 2 sub c Fw: stemprocedure voldoet niet aan art. 381 Fw, tenzij gebrek niet tot andere stemuitslag had kunnen leiden

In de Kroniek WHOA 2023-2024 concludeerden wij op basis van de rechtspraak dat in beginsel volstaan kan worden met de wettelijke minimumtermijn van acht dagen.²⁶³ Daarnaast signaleerden wij dat de omstandigheden die rechtbanken relevant achten voor de vraag of sprake is van een redelijke stemtermijn ongewijzigd zijn ten opzichte van de Kroniek WHOA 2021-2023.²⁶⁴ In de huidige kroniekperiode oordeelde alleen de rechtbank Overijssel uitgebreid over deze afwijzingsgrond.

Zij kwam tot de conclusie dat acht dagen in voorliggend geval geen redelijke stemtermijn was.²⁶⁵ Onder verwijzing

253 Een van deze twee uitspraken op een aspectenverzoek hebben wij integraal behandeld in par. 8.3 hiervan.

254 Rb. Rotterdam 21 januari 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:1567.

255 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

256 Onder verwijzing naar Rb. Limburg 8 oktober 2021, ECLI:NL:RBLIM:2021:8851, JOR 2022/20, m.nt. A.J. Tekstra.

257 Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367.

258 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

259 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan. Uit de uitspraak volgt overigens niet dat het UWV zich op het standpunt stelt dat zij (in faillissement) een preferente vordering zou hebben, maar de discussie spitst zich toe op de vraag of het UWV in een separate concurrente klasse ingedeeld zou moeten worden.

260 Dit betreft een concurrente vordering, zie *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 10 en 45 (MvT).

261 Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker. Zie nader over de beëindigingsmogelijkheid op grond van art. 373 Fw in par. 9.5 (*de beëindigingsmogelijkheden van art. 373 Fw*) hierna.

262 Onder verwijzing naar *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 12 en 49 (MvT).

263 Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1608, JOR 2024/177, m.nt. S.A.J. van Rossum (*McDermott*) en Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1674 (*Lealand*).

264 Zie Kroniek WHOA 2021-2023, par. 9.3 (*art. 384 lid 2 sub c Fw: stemprocedure*) en de daar opgenomen verwijzing naar Rb. Amsterdam 21 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:4152, JOR 2023/224, m.nt. Salah (*Steinhoff*).

265 Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:ROVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

naar een uitspraak uit een eerdere vorige kroniekperiode²⁶⁶ overwoog de rechtbank dat wat in een bepaalde zaak een redelijke stemtermijn is, afhankelijk is van een belangenafweging op basis van de omstandigheden van het geval en dat in beginsel de minimale stemtermijn alleen voldoende is als sprake is van urgente belangen aan de zijde van ofwel de schuldenaar ofwel de gezamenlijke schuldeisers. In dit kader is het aan de schuldenaar om de gekozen termijn te rechtvaardigen. In voorliggend geval kwam de rechtbank Overijssel tot de conclusie dat de schuldenaar onvoldoende concreet had gesteld welke concrete urgente belangen er speelden. In dit geval speelde ook een rol dat het akkoord niet eenvoudig te doorgronden was vanwege de nodige onduidelijkheden. De rechtbank concludeerde daarom ook dat de informatievoorziening niet op orde was.²⁶⁷

Art. 384 lid 2 sub d Fw: stemgerechtigde voor onjuist bedrag toegelaten tot stemming, tenzij gebrek niet tot andere stemuitslag had kunnen leiden

Rechtbanken hebben in het kader van deze afwijzingsgrond de efficiënte koers die wij in de Kroniek WHOA 2023-2024 signaleerden, voortgezet. Tweemaal kwam de rechtbank tot het oordeel dat, aangezien geen van de stemgerechtigden bezwaar heeft gemaakt tegen de toegelaten bedragen, zij kon uitgaan van de juistheid van de bedragen in het akkoord.²⁶⁸ Eenmaal had een schuldenaar de vordering van de belastingdienst voor een onjuist bedrag meegenomen. In dat geval was niet alleen de afwijking relatief klein, ook bracht het geen verandering in de stem van de belastingdienst. Aangezien de belastingdienst een eigen klasse vormde, had het ook geen effect op de stemuitslag van de klasse.²⁶⁹ In het kader van een aspectenverzoek oordeelde de rechtbank Zeeland-West-Brabant over het bedrag waarvoor verhuurders met een schadevergoedingsvordering (art. 373 lid 2 Fw) tot de stemming dienen te worden toegelaten.²⁷⁰ De rechtbank stelde voorop dat zij expliciet om een oordeel over de toelating tot de stemming is gevraagd en niet om de schade (definitief) vast te stellen, zodat de gevraagde beslissing slechts een procedureel effect heeft en geen vaststelling van de vordering of het recht betreft. Om over dat laatste een definitief uitsluitsel te krijgen zal een afzonderlijke procedure gevolgd moeten worden.²⁷¹ Begroting van deze schade vindt plaats overeenkomstig Afdeling 10 van Titel 1 van Boek 6 van het BW. Art. 39 Fw en de in dat kader gewezen jurisprudentie speelt hierbij geen rol. In dit geval

achtte de rechtbank de stelling redelijk dat binnen twaalf maanden wederverhuur mogelijk zou zijn tegen een gereduceerde huurprijs, waardoor negen huurtermijnen (exclusief de drie maanden opzegperiode) en de gemiste huurprijs als schade kwalificeren. De kosten voor wederverhuur (zoals makelaarskosten en marketingkosten) kwalificeren niet als schade, want die zouden ook gemaakt zijn aan het einde van de reguliere looptijd, aldus de rechtbank Zeeland-West-Brabant.

Art. 384 lid 2 sub e Fw: nakoming onvoldoende gewaarborgd

In de huidige kroniekperiode is één homologatieverzoek afgewezen in verband met deze afwijzingsgrond.²⁷² In dat geval was ook sprake van gebreken in de informatievoorziening en werd niet voldaan aan de *no creditor worse off*-regel (art. 384 lid 3 Fw). In voorliggend geval was de nakoming afhankelijk van de geprognoseerde resultaten voor 36 maanden, waarbij onvoldoende duidelijk was of deze prognose haalbaar zou zijn. Een toegezegde kapitaalinjectie vanuit vrienden en familie van de schuldenaar en verkoop van een vervoersmiddel van de schuldenaar waren onvoldoende om de nakoming alsnog voldoende te waarborgen. Evenals in de vorige kroniekperiode,²⁷³ heeft een rechtbank zich ook in de huidige kroniekperiode in het kader van deze afwijzingsgrond uitgelaten over de levensvatbaarheid van de onderneming van de schuldenaar.²⁷⁴ In het concrete geval werd in de afwijzingsverzoeken de levensvatbaarheid zowel in het kader van deze afwijzingsgrond, als in het kader van de restcategorie van art. 384 lid 2 sub i Fw geplaatst. De rechtbank overwoog dat het primair aan stemgerechtigden is om een beoordeling van de zekerheid van nakoming te maken. Deze afwijzingsgrond is een waarborg dat stemgerechtigden krijgen wat ze toekomt en dient aan de hand van de omstandigheden van het geval beoordeeld te worden. De rechtbank stelde voorop dat zij in dit kader niet verplicht is de levensvatbaarheid te toetsen, maar dat daar onder omstandigheden wel aanleiding voor kan bestaan.²⁷⁵ Een dergelijke weigering kan gebaseerd worden op art. 384 lid 2 sub e Fw.²⁷⁶ Meer concreet komt de rechtbank Gelderland tot het oordeel dat in dit geval geen reden is om

²⁶⁶ Onder verwijzing naar Rb. Oost-Brabant 27 augustus 2021, ECLI:NL:RBOBR:2021:4818, JOR 2022/16, m.nt. O. Salah. Zie ook Kroniek WHOA 2021-2023, par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: informatievoorziening).
²⁶⁷ Zie par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: informatievoorziening) hiervoor.
²⁶⁸ Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen en Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524.
²⁶⁹ Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.
²⁷⁰ Rb. Zeeland-West-Brabant 29 oktober 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7411, JOR 2025/38, m.nt. A.C.A.D. Bakker. Zie nader over de beëindigingsmogelijkheid op grond van art. 373 Fw in par. 9.5 (de beëindigingsmogelijkheden van art. 373 Fw) hierna.
²⁷¹ Onder verwijzing naar *Kamerstukken II* 2018/19, 35249, nr. 3, p. 58 (MvT).

²⁷² Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen.
²⁷³ Zie Kroniek WHOA 2023-2024, par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub e Fw: nakoming) en de daar opgenomen verwijzingen naar Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1608, JOR 2024/177, m.nt. S.A.J. van Rossum (McDermott) en Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1674 (Lealand).
²⁷⁴ Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.
²⁷⁵ Onder verwijzing naar Rb. Rotterdam 13 maart 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:3091, JOR 2023/194, m.nt. A.J. Tekstra.
²⁷⁶ Deze mogelijkheid om homologatie te weigeren sluit aan bij het in art. 10 lid 3 Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld ("Herstructureringsrichtlijn") bepaalde. Op basis van die bepaling moeten nationale rechters de mogelijkheid hebben om homologatie te weigeren als het akkoord geen redelijk vooruitzicht biedt op het voorkomen van de insolventie van de schuldenaar of het garanderen van de levensvatbaarheid van het bedrijf.

de levensvatbaarheid te beoordelen, nu het akkoord voorziet in betaling binnen veertien dagen na homologatie en de akkoordpenningen reeds op de derdengeldenrekening van de notaris zijn gestort. Dat de schuldenaar de omzetbelastingvorderingen die door het akkoord ontstaan binnen een twaalfmaandentermijn betaalt, maakt niet dat de nakoming alsnog afhankelijk is van de levensvatbaarheid van de onderneming.

De overige uitspraken waren telkens meer casuïstisch van aard en sluiten aan bij de lijn die wij signaleerden in de vorige kronieken. Zo is nakoming voldoende gewaarborgd als de akkoordpenningen op de bankrekeningen van de schuldenaar staan,²⁷⁷ op de derdengeldenrekening van de HD zijn gestort,²⁷⁸ of voldoende duidelijk en zeker is dat voldoende financiering beschikbaar is.²⁷⁹

Art. 384 lid 2 sub f Fw: in het kader van akkoord nieuwe financiering of een transactie wordt aangegaan die ofwel niet (onmiddellijk) noodzakelijk is voor akkoord, ofwel waardoor de gezamenlijke schuldeisers wezenlijk worden geschaad

Waar in de vorige kroniekperiode slechts eenmaal uitgebreid bij deze afwijzingsgrond werd stilgestaan, is dat in de huidige kroniekperiode zevenmaal het geval. In geen van deze gevallen heeft deze afwijzingsgrond tot afwijzing van een homologatieverzoek geleid. Eenmaal concludeerde de rechtbank wel dat haar niet duidelijk was welke nieuwe financiering werd aangegaan. In dit kader stelde de rechtbank voorop dat de achtergrond van deze afwijzingsgrond is dat de financiering niet achteraf ongeldig verklaard kan worden als de schuldenaar toch failliet gaat.²⁸⁰ Vervolgens kwam zij tot de conclusie dat de aan haar verstrekte informatie onvoldoende was om een oordeel te kunnen geven over deze financiering.²⁸¹ Ondanks dat de rechtbank aan voorgaande niet de conclusie verbond dat zij het homologatieverzoek afwees, wees zij het homologatieverzoek alsnog af vanwege schending van de wettelijke rangorde zonder redelijke grond.²⁸²

Verder waren de uitspraken over dit onderwerp meer casuïstisch. Zo was naar het oordeel van de rechtbank Zeeland-West-Brabant geen sprake van nieuwe financiering – en hoeft dus niet getoetst te worden aan deze afwijzingsgrond – als de benodigde middelen worden verstrekt in de vorm van een niet-rentedragende agiostorting.²⁸³ Dit lijkt enigszins haaks te staan op het oordeel van de rechtbank Midden-Nederland die oordeelde dat een agiostorting nieuwe financiering is maar de belangen van de gezamenlijke

schuldeisers niet wezenlijk schaadt.²⁸⁴ In een ander geval oordeelde de rechtbank Rotterdam dat eveneens redelijkerwijs aannemelijk was dat de nieuwe financiering de belangen van de gezamenlijke schuldeisers niet wezenlijk schaadt, mede doordat sprake was van een achtergestelde lening.²⁸⁵ Ook financiering vanuit de aandeelhouder schaadt naar het oordeel van de rechtbank Amsterdam – nu sprake was van een liquidatieakkoord – de belangen van de gezamenlijke schuldeisers niet.²⁸⁶ In het laatste geval oordeelde de rechtbank tevens dat bij de nieuwe financiering in het kader van een groepsakkoord eveneens redelijkerwijs aannemelijk was dat de belangen van de gezamenlijke schuldeisers hierdoor niet werden geschaad, nu deels sprake was van een achtergestelde lening en de lening deels werd omgezet in aandelenkapitaal. Daarnaast zou de schuldenaar zonder de financiering niet in staat zijn het akkoord aan te bieden.²⁸⁷ Alleen in dit laatste geval heeft de rechtbank ook de noodzakelijkheid van de financiering beoordeeld. In de overige gevallen oordeelden rechtbanken alleen of de belangen van de gezamenlijke schuldeisers werden geschaad door de nieuwe financiering.

Art. 384 lid 2 sub g en h Fw: akkoord door begunstiging een of meer stemgerechtigden of met behulp oneerlijke middelen tot stand gekomen of geen betaling van of zekerheidstelling voor kosten observator of HD

Deze afwijzingsgronden zijn niet (uitgebreid) aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode. Wel is met enige regelmaat – zonder nadere motivering – benoemd dat deze afwijzingsgronden zich niet voordoen.

In een geval heeft de rechtbank verduidelijkt dat ook de (late) aanpassing van de jaarrekening door de schuldenaar niet leidt tot deze afwijzingsgrond.²⁸⁸ Wat betreft de uitspraken waarin het salaris van een observator of HD aan bod is gekomen, volstond de rechtbank met de vaststelling dat het salaris van de observator c.q. HD reeds was voldaan²⁸⁹ en eenmaal werd het salaris van de observator pas in de homologatiebeschikking vastgesteld en heeft de schuldenaar ter zitting toegezegd het salaris te voldoen.²⁹⁰

Art. 384 lid 2 sub i Fw: andere redenen die zich tegen homologatie verzetten

In de huidige kroniekperiode is door rechtbanken tweemaal uitgebreid stilgestaan bij deze afwijzingsgrond. In beide zaken heeft dit niet tot afwijzing van een homologatieverzoek geleid. In het eerste geval benoemde de rechtbank

277 Rb. Gelderland 21 november 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:7481 en Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378.

278 Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

279 Rb. Gelderland 10 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6560; Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423; en Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

280 Onder verwijzing naar *Kamerstukken II 2021/22*, 36040, nr. 3, p. 8 (MvT).

281 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

282 Zie par. 9.4 (art. 384 lid 4 sub b Fw: afwijking van verhaalsrangorde) hierna.

283 Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378.

284 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

285 Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555.

286 Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367.

287 Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423 en Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

288 Rb. Amsterdam 4 december 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:8367.

289 Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen en Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

290 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan.

Rotterdam dat een schuldenaar de verkoop van een bedrijfspand voldoende had toegelicht en zag zij geen aanleiding te veronderstellen dat deze verkoop in een faillissements-situatie een (evident) vernietigbare actie zou opleveren.²⁹¹

Uit deze beknopte uitspraak lijkt overigens te volgen dat de rechtbank dit in het kader van deze afwijzingsgrond oordeelt, maar dit is niet met zekerheid vast te stellen.

In het tweede geval gaf de rechtbank Gelderland eerst iets meer toelichting op deze afwijzingsgrond.²⁹² Zij verduidelijkte dat deze afwijzingsgrond wordt beoordeeld op basis van de specifieke omstandigheden van het geval, rekening houdend met de belangen van de schuldenaar en van zowel de weigerende als de instemmende stemgerechtigden. Bij deze beoordeling zal de rechtbank zoveel mogelijk aansluiten bij de overige afwijzingsgronden. In dit geval werd de levensvatbaarheid van de onderneming van de schuldenaar door diverse stemgerechtigden (ook) met het oog op deze afwijzingsgrond ter discussie gesteld.²⁹³ De rechtbank oordeelde dat de Herstructureringsrichtlijn en de wetsgeschiedenis van de WHOA uitgaan van reorganisatie van levensvatbare ondernemingen, maar dat expliciet ook de mogelijkheid van een liquidatieakkoord bestaat. In die zin is levensvatbaarheid dus niet altijd vereist. De rechtbank vervolgt dat levensvatbaarheid een rol kan spelen bij deze afwijzingsgrond, maar een gebrek aan levensvatbaarheid op zichzelf onvoldoende is om homologatie van een akkoord te weigeren. In de ingediende afwijzingsverzoeken is volgens de rechtbank onvoldoende gemotiveerd welke omstandigheden in dit specifieke geval aanleiding geven om homologatie van het akkoord te weigeren en welke belangen een rol spelen in het kader van de levensvatbaarheid. Daartegenover staat dat de schuldenaar gemotiveerd heeft gesteld dat sprake is van een hogere reorganisatie- dan liquidatiewaarde en dus stemgerechtigden beter af zijn onder het akkoord dan in faillissement. Aan het feit dat de schuldenaar haar belastingschulden heeft laten oplopen kent de rechtbank geen doorslaggevende betekenis toe, nu de belastingdienst voldoende eigen middelen en mogelijkheden heeft om deze te innen.²⁹⁴

9.4 Aanvullende afwijzingsgronden (art. 384 lid 3-5)

In de huidige kroniekperiode is drie keer een homologatiebeschikking gepubliceerd waarin een (impliciet) beroep werd gedaan op de aanwezigheid van een aanvullende afwijzingsgrond. In al deze gevallen oordeelden rechtbanken dat een aanvullende afwijzingsgrond zich voordeed. Waar in de vorige kroniekperiode rechtbanken de beoordeling van aanvullende afwijzingsgronden achterwege lieten indien zij het homologatieverzoek al op basis van de algemene afwijzingsgronden afwezen, beoordeelden rechtbanken in de huidige kroniekperiode juist tweemaal wel – ondanks de aanwezigheid van algemene afwijzingsgronden – inhoudelijk de

aanvullende afwijzingsgronden. Eenmaal was de rechtbank via de schuldenaar bekend met bezwaren van een schuldeiser die vielen binnen het kader van art. 384 lid 3 Fw, maar heeft zij een inhoudelijke toetsing achterwege gelaten omdat de betreffende schuldeiser geen afwijzingsverzoek had ingediend.²⁹⁵

Hierna volgt een beschrijving van de wijze waarop rechtbanken in de huidige kroniekperiode invulling hebben gegeven aan de aanvullende afwijzingsgronden.

Art. 384 lid 3 Fw: best interest of creditors/no creditor worse-off

Deze afwijzingsgrond is eenmaal aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode.²⁹⁶ De rechtbank Den Haag heeft in dit geval geen juridische invulling gegeven aan deze afwijzingsgrond, maar heeft simpelweg de door de schuldenaar gepresenteerde cijfers onder elkaar gezet en op basis daarvan – zonder een oordeel te geven over de juistheid van de cijfers – geconcludeerd dat in dit geval sprake was van deze aanvullende afwijzingsgrond.

Art. 384 lid 4 sub a Fw: ten minste 20% voor MKB-schuldeisers, tenzij zwaarwegende grond

Deze aanvullende afwijzingsgrond is niet (significant) aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode.

Art. 384 lid 4 sub b Fw: afwijking van verhaalsrangorde, tenzij redelijke grond

Deze afwijzingsgrond (ook wel de prioriteitsregel genoemd) is twee keer aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode.²⁹⁷

In het eerste geval oordeelde de rechtbank Gelderland over de situatie waarin door twee stemgerechtigden ieder voor zich een beroep werd gedaan op deze afwijzingsgrond. Allereerst omdat de aandeelhouder haar aandelen mocht behouden, terwijl niet alle schuldeisers volledig zouden worden voldaan. De schuldenaar had naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende inzicht gegeven in de *equity value*, maar de rechtbank achtte het op basis van de beschikbare informatie aannemelijk dat de aandeelhouder een deel van de reorganisatiewaarde ontving onder het akkoord. De schuldenaar had niet aannemelijk gemaakt dat er een redelijke grond bestond voor voornoemde afwijking van de verhaalsrangorde en evenmin was aannemelijk geworden dat sprake was van een inbreng vanuit de aandeelhouder die gelijk was aan de waarde van de behouden aandelen. Daarnaast zou volgens de belastingdienst sprake zijn van deze afwijzingsgrond omdat zij zou worden benadeeld door het akkoord. De rechtbank volgde de belastingdienst en kwam tot het oordeel dat vanwege een constructie met de fiscale eenheid waar de schuldenaar deel van uitmaakte en door

291 Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555.

292 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

293 Zie inzake art. 384 lid 2 sub e: *nakoming onvoldoende gewaarborgd*.

294 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

295 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

296 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen.

297 Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn en Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

gebruik te maken van een groepsakkoord op grond van art. 372 Fw – in strijd met deze afwijzingsgrond – waarde toe zou komen aan gelieerde vennootschappen ten koste van de belastingdienst.²⁹⁸

Daarnaast heeft de rechtbank Overijssel geoordeeld in een situatie waarin – mede vanwege de onjuiste vaststelling van de gecureerde, ongezekerde en achtergestelde vorderingen van de bank – de bank onder het akkoord wel een betaling zou ontvangen op haar achtergestelde vordering, terwijl de concurrente schuldeisers niet volledig voldaan zouden worden. De schuldenaar had in dit geval niet voldoende aannemelijk gemaakt dat hier een redelijke grond voor was.²⁹⁹

Art. 384 lid 4 sub c Fw: cash-out optie voor gecureerde niet-bedrijfsmatige financiers

Deze aanvullende afwijzingsgrond is niet (significant) aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode.

Art. 384 lid 4 sub d Fw: slechts aandelen of certificaten voor gecureerde bedrijfsmatige financiers

Deze aanvullende afwijzingsgrond is niet (significant) aan bod gekomen in de huidige kroniekperiode.

9.5 Overige relevante elementen

In de vorige kronieken gingen we in deze paragraaf in op (i) *third party releases* en de verhouding tussen art. 370 lid 2 Fw en art. 372 Fw; (ii) de verhouding tussen art. 370 lid 1 Fw en art. 373 Fw; en (iii) de beëindigingsmogelijkheden van art. 373 Fw; (iv) het benoemen van een deskundige; (v) welke schuldeisers(groepen) buiten een akkoord gehouden mogen worden; en (vi) welke schuldeisers als 'dwangcrediteuren' kwalificeren. Ten behoeve van de consistentie van onze kronieken, gaan we in deze paragraaf wederom in op deze onderwerpen, met uitzondering van de benoeming van een deskundige en de kwalificatie 'dwangcrediteuren', aangezien deze onderwerpen niet (noemenswaardig) zijn teruggekomen in de huidige kroniekperiode.

Overigens heeft de rechtbank Amsterdam in het kader van twee groepsakkoorden die gezamenlijk werden aangeboden en waarbij om gezamenlijke behandeling in het kader van art. 369 lid 8 Fw werd verzocht, geoordeeld dat de rechtbank de voorkeur heeft voor indiening van afzonderlijke verzoeken per aangeboden akkoord, waarbij zowel de schuldenlast als de uitkering aan schuldeisers per entiteit wordt uitgewerkt. In voorliggend geval heeft de rechtbank hier, vanwege de samenhang tussen de akkoorden en de toelichting van de verzoekers ter zitting, geen consequenties verbonden aan het feit dat de verzoekers geen afzonderlijke verzoeken had ingediend.³⁰⁰

²⁹⁸ Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

²⁹⁹ Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

³⁰⁰ Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423; en Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4424, JOR 2024/295, m.nt. S.C.E.F. Moulen Janssen.

In de huidige kroniekperiode is daarnaast voor het eerst een homologatieverzoek van een schuldenaar niet-ontvankelijk verklaard,³⁰¹ waarna een HD is benoemd³⁰² die alsnog een gehomologeerd akkoord tot stand heeft gebracht.³⁰³ Ook is voor het eerst een homologatieverzoek van een schuldenaar afgewezen, waarbij in diezelfde beschikking – op verzoek van een schuldeiser – de observator als HD is aangewezen.³⁰⁴ Deze HD mag in lijn met art. 369 lid 5 Fw – ondanks het afgewezen homologatieverzoek van de schuldenaar – alsnog een akkoord aanbieden.

Third party releases en de verhouding tussen art. 370 lid 2 Fw en art. 372 Fw

In de huidige kroniekperiode zijn geen uitspraken gepubliceerd waarin het standaardoordeel ten aanzien van de *third party releases* zoals wij signaleerden in de Kroniek WHOA 2023-2024³⁰⁵ aan bod kwam. Slechts in een paar gevallen was sprake van een kwijting voor bijvoorbeeld belasting-schulden via art. 372 lid 2 Fw,³⁰⁶ maar meer uitgebreide kwijtingsbedingen kwamen in de huidige kroniekperiode niet aan bod.

De verhouding tussen art. 370 lid 1 Fw en art. 373 Fw

Op 25 oktober 2024 heeft de Hoge Raad arrest gewezen in de IHC-zaak.³⁰⁷ In de Kroniek WHOA 2023-2024 signaleerden wij reeds dat cassatie in belang der wet was ingesteld tegen de homologatiebeschikking van de rechtbank Rotterdam inzake het WHOA-akkoord van IHC.³⁰⁸ De Hoge Raad heeft – kort gezegd – over twee punten inzake de WHOA geoordeeld. Allereerst heeft de Hoge Raad bepaald dat via een akkoord (art. 370 lid 1 Fw) slechts de (bestaande) rechten en niet de verplichtingen van stemgerechtigden kunnen worden gewijzigd. Dit betekent onder meer dat financiers niet verplicht kunnen worden de financiering van de schuldenaar voort te zetten. Voor het wijzigen van verplichtingen onder lopende overeenkomsten dient volgens de Hoge Raad de route van art. 373 Fw gevolgd te worden. Deze bepaling geeft echter geen mogelijkheid een wederpartij te dwingen om aangepaste verplichtingen te accepteren. Daarnaast heeft de Hoge Raad bepaald dat niet alleen een contractuele rangwisseling (in voorliggend geval wijziging van de rangorde in de *intercreditor agreement*), maar ook een

³⁰¹ Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429.

³⁰² Rb. Gelderland 1 augustus 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5438.

³⁰³ Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

³⁰⁴ Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz.

³⁰⁵ Zie de Kroniek WHOA 2023-2024, par. 9.5 en de daar opgenomen verwijzingen naar Rb. Amsterdam 21 juni 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:4152, JOR 2023/224, m.nt. Salah (Steinhoff); Rb. Amsterdam 2 augustus 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6160, JOR 2024/18, m.nt. M. Mouthaan; Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1608, JOR 2024/177, m.nt. S.A.J. van Rossum (McDermott); Rb. Amsterdam 21 maart 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:1674 (Lealand); en Rb. Amsterdam 15 mei 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3441, JOR 2024/211, m.nt. A.C.P. Bobeldijk (BCDC).

³⁰⁶ Zie bijvoorbeeld Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn.

³⁰⁷ Zie HR 25 oktober 2024, ECLI:NL:HR:2024:1533, JOR 2025/21, m.nt. A.J. Tekstra (IHC).

³⁰⁸ Zie de Kroniek WHOA 2023-2024, par. 9.5 en Rb. Rotterdam, 9 maart 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:2800, JOR 2023/193, m.nt. F.A. van de Wakker, NJ 2023, 184, m.nt. F.M.J. Verstijlen (IHC).

goederenrechtelijke rangwisseling mogelijk is onder een akkoord. Dat een contractuele rangwisseling mogelijk is, was eveneens bepaald in de homologatiebeschikking van de rechtbank Rotterdam waartegen cassatie in het belang der wet was ingesteld.³⁰⁹ Echter, in een eerdere homologatiebeschikking van diezelfde rechtbank Rotterdam, had de rechtbank geoordeeld dat een goederenrechtelijke rangwisseling ten aanzien van zekerheidsrechten niet afgedwongen kon worden via een akkoord.³¹⁰ Volledigheidshalve merken wij op dat voorgaande onverlet laat dat een rangwisseling alleen mogelijk is indien deze de rechterlijke toets aan art. 384 Fw doorstaat.

Een uitgebreide analyse van dit arrest voert te ver voor het bestek van deze kroniek, mede aangezien dergelijke analyses reeds ruim voorhanden zijn in de reeds verschenen literatuur op dit vlak.³¹¹ In de huidige kroniekperiode is de verhouding tussen art. 370 lid 1 en art. 373 Fw – los van voornoemd arrest – niet (expliciet) aan bod gekomen in de gepubliceerde uitspraken.

De beëindigingsmogelijkheden van art. 373 Fw

De beëindigingsmogelijkheid van overeenkomsten op grond van art. 373 Fw kwam in de vorige kroniekperiode niet aan bod en slechts eenmaal in de huidige kroniekperiode.³¹² In het voorliggende akkoord bedroeg de opzegtermijn voor huurovereenkomsten drie maanden, tenzij het akkoord na een bepaalde datum (1 januari 2025) zou worden gehomologeerd – dan zou 31 maart 2025 (dus drie maanden na voornoemde deadline) als vaste datum voor de opzegging gehanteerd worden. Door het tijdsverloop tot aan homologatie van het akkoord (homologatie vond pas plaats op 31 januari 2025), was het resultaat dat ingevolge het akkoord de vaste datum voor opzegging (31 maart 2025) zou gelden. Dit bracht mee dat de schuldenaar de huurovereenkomsten met een opzegtermijn van twee maanden zou beëindigen. Ondanks bezwaren van de observator, die een termijn korter dan drie maanden niet voldoende achtte, vond de rechtbank de kortere termijn van twee maanden in dit geval redelijk, gelet op de omstandigheid dat alle verhuurders met het akkoord hebben ingestemd en zij al langer op de hoogte waren van het voornemen van de schuldenaar om de huur op te zeggen.

309 Rb. Rotterdam, 9 maart 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:2800, JOR 2023/193, m.nt. F.A. van de Wakker, NJ 2023/184, m.nt. F.M.J. Verstijlen (IHC).

310 Rb. Rotterdam 15 december 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:11016, JOR 2023/189, m.nt. K. de Bruijn.

311 Zie bijvoorbeeld R.D. Vriesendorp, J.M.W. Pool & H. Koster, 'De relativiteit van de mogelijkheid tot wijziging van de rangorde via de WHOA en verplicht doorfinancieren', *MvO* 2024/8-9, p. 232; T. Elseman, 'WHOA cassatie in het belang der wet: geen verplichting tot doorfinanciering, maar wel mogelijkheid tot rangordewijziging', *Bb* 2025/6; I. Gaasterland & J.L. Snijders, 'Ondanks IHC-arrest nog steeds onduidelijkheid over welke rechten precies meegenomen kunnen worden in een WHOA-akkoord', *FIP* 2025/193.

312 Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524. Zie ook de beoordeling van dit aspect in par. 9.3 hiervoor, in het kader van art. 384 lid 2 sub c Fw (klassenindeling) en sub d Fw (toelating tot stemming voor juiste bedrag).

Welke schuldeisers(groepen) buiten een akkoord gehouden mogen worden

Gelijk aan onze signalering in de Kroniek WHOA 2023-2024, werden ook in het merendeel van de in de huidige kroniekperiode behandelde akkoorden bepaalde (groepen) schuldeisers buiten het akkoord gehouden, al dan niet omdat ze dwangcrediteuren waren. In de huidige kroniekperiode hebben rechtbanken niet expliciet stilgestaan bij de invulling van het begrip dwangcrediteuren. In het merendeel van de gevallen komt in de beoordeling van rechtbanken niet terug dat bepaalde (groepen) schuldeisers buiten een akkoord zijn gehouden en hebben rechtbanken hier dus geen expliciet oordeel over gegeven. Maar op basis van de in de uitspraken geschetste feiten zagen wij – net als in de vorige kroniekperiode – de volgende voorbeelden van schuldeisers die buiten een akkoord worden gehouden: (i) het bedrijfspensioenfonds, sociaal fonds en werknemersgerelateerde vorderingen (in verband met art. 369 lid 4 Fw);³¹³ (ii) handelscrediteuren met een vordering lager dan € 250,³¹⁴ € 5.000³¹⁵ of ongeacht de omvang van hun vordering;³¹⁶ (iii) bank/verhuurders/leveranciers omdat hun vordering geheel was gedekt door zekerheid of waarborgsom, eigendomsvoorbehoud, recht van reclame en/of een retentierecht;³¹⁷ (iv) aandeelhouder(s), al dan niet voor zover zij het akkoord financierden;³¹⁸ en (v) de belastingdienst (al dan niet vanaf een bepaalde datum en/of omdat sprake is van een fiscale eenheid).³¹⁹

Daarnaast zien wij in de huidige kroniekperiode nog de volgende nieuwe type gevallen van schuldeisers die buiten het akkoord zijn gehouden:

- (i) schuldeisers die per abuis per automatische betaling c.q. incasso zijn voldaan;³²⁰

313 Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

314 Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

315 Rb. Limburg 18 april 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4101 (*Topvintage*).

316 Rb. Rotterdam 21 januari 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:1567; Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan; en Rb. Limburg 18 april 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4101 (*Topvintage*).

317 Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378; Rb. Gelderland 5 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:4716, JOR 2024/269, m.nt. K. de Bruijn; Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429; Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan; Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555; en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

318 Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

319 Rb. Zeeland-West-Brabant 26 april 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:9378; Rb. Rotterdam 21 januari 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:1567; Rb. Zeeland-West-Brabant 31 januari 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:524; en Rb. Midden-Nederland 4 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:932, JOR 2025/166, m.nt. M.S. Breeman.

320 Rb. Gelderland 10 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:6560; Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044; en Rb. Limburg 18 april 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4101 (*Topvintage*).

- (ii) buitenlandse schuldeisers;³²¹
 - (iii) (dwang)crediteuren die op consistente wijze zijn verbonden met de bedrijfsvoering, dan wel essentieel zijn voor het voortbestaan van de onderneming;³²²
 - (iv) een financier, voor zover van belang voor de akkoordfinanciering;³²³
 - (v) betwiste schuldeisers;³²⁴ en
 - (vi) “een aantal schuldeisers, aan wie is toegelicht waarom”.³²⁵
- In de gevallen dat rechtbanken een oordeel gaven over het al dan niet terecht buiten het akkoord houden van bepaalde (groepen) schuldeisers, beoordeelden rechtbanken dit in het kader van de informatieverstrekking of klassenindeling.³²⁶

10. Conclusie

In dit artikel hebben we de in de huidige kroniekperiode gepubliceerde WHOA-uitspraken behandeld en gezien welke lessen uit die uitspraken kunnen worden getrokken – een en ander in aanvulling op, of in tegenstelling tot, hetgeen wij in de vorige kronieken uiteen hebben gezet ten aanzien van de in de vorige kroniekperiodes gepubliceerde uitspraken. In deze kroniekperiode zijn substantieel minder uitspraken gewezen dan in de voorgaande kroniekperiode. Daarnaast lijken rechtbanken op steeds meer onderwerpen een rode lijn gevonden te hebben.

Rechtbanken hebben in de huidige kroniekperiode verdere concrete invulling gegeven aan diverse wettelijke open normen. Zo hebben rechtbanken onder meer nader invulling gegeven aan:

- (i) de rechtsmacht ten aanzien van natuurlijke personen die een zelfstandig beroep of bedrijf uitoefenen;³²⁷
- (ii) de belangenafweging in het kader van de benoeming van een HD;³²⁸
- (iii) welke omstandigheden relevant zijn bij de vraag of een afkoelingsperiode noodzakelijk is;³²⁹
- (iv) de mate waarin een verzoek tot afkondiging of verlenging van een afkoelingsperiode financieel moet worden onderbouwd;³³⁰
- (v) de vraag of bij verlenging van een afkoelingsperiode ook aan de vereisten van art. 376 lid 4 Fw moet worden getoetst;³³¹

- (vi) in hoeverre rechtbanken via art. 379 Fw mogen ingrijpen in vennootschapsrechtelijke verhoudingen;³³²
- (vii) de reikwijdte van ‘werknemersvorderingen’ in het kader van art. 369 lid 4 Fw;³³³
- (viii) de achtergrond en invulling van de ontvankelijkheidstoets van art. 383 lid 1 Fw;³³⁴
- (ix) op welke wijze stemgerechtigden in kennis gesteld moeten worden;³³⁵
- (x) dat gelieerde en niet-gelieerde partijen in dezelfde klasse ingedeeld kunnen worden zolang sprake is van ‘dezelfde belangen’;³³⁶ en
- (xi) op welke wijze schadevergoedingsvorderingen van verhuurders ingevolge art. 373 lid 2 Fw meegenomen worden bij de klassenindeling en toelating tot stemming.³³⁷

Ten aanzien van sommige onderdelen van de WHOA blijven er wat ons betreft nog wel leemtes bestaan, die wellicht komende kroniekperiode in de jurisprudentie opgevuld zullen worden. Wij denken dan aan de volgende onderwerpen:

- (i) Wat valt er onder lopende verplichtingen?³³⁸
- (ii) Valt ook het doen van onderzoek naar eventuele onrechtmatigheden onder de taak van de HD?³³⁹ En in hoeverre dient een observator onderzoek te doen naar onrechtmatigheden?
- (iii) Kan de rechtbank naast beslagen ook retentierechten opheffen in het kader van een afkoelingsperiode?³⁴⁰
- (iv) Moeten in geval van een groepsakkoord de belangen van de gezamenlijke schuldeisers op groepsniveau of op entiteitsniveau worden beoordeeld?³⁴¹
- (v) Op welke basis wordt beoordeeld of een informatiegebrek invloed heeft op de stemuitslag?³⁴²
- (vi) Dient de levensvatbaarheid van een onderneming beoordeeld te worden in het kader van de beoordeling van (a) de WHOA-toestand, (b) de waarborging van de nakoming van het akkoord, of (c) andere redenen die zich tegen homologatie verzetten?³⁴³
- (vii) En welke schuldeisers(groepen) mogen buiten een akkoord worden gehouden?³⁴⁴

De in de huidige kroniekperiode gepubliceerde uitspraken zijn wederom een waardevolle aanvulling op de jurisprudentie over de vorige kroniekperiodes en hieruit volgt dat de WHOA in ontwikkeling blijft. We kijken wederom uit naar de komende ontwikkelingen.

321 Rb. Gelderland 17 juli 2024, ECLI:NL:RBGEL:2024:5429 en Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

322 Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen; Rb. Overijssel 8 oktober 2024, ECLI:NL:RBOVE:2024:5600, JOR 2025/19, m.nt. A.C. Frentz; Rb. Den Haag 21 februari 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:3043, JOR 2025/146, m.nt. M. Mouthaan; Rb. Limburg 18 april 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4101 (*Topvintage*); en Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555.

323 Rb. Limburg 18 april 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:4101 (*Topvintage*).

324 Rb. Rotterdam 10 april 2025, ECLI:NL:RBROT:2025:4555.

325 Rb. Amsterdam 19 juli 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:4423.

326 Zie par. 9.3 en de verwijzingen onder informatieverstrekking en klassenindeling naar bijvoorbeeld Rb. Den Haag 22 augustus 2024, ECLI:NL:RBDHA:2024:13480, JOR 2024/299, m.nt. C.M. Harmsen en Rb. Gelderland 2 april 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3044.

327 Zie par. 2.1 hiervoor.

328 Zie par. 4.3 hiervoor.

329 Zie par. 5.5 hiervoor.

330 Zie par. 5.6 en 5.8 hiervoor.

331 Zie par. 5.8 hiervoor.

332 Zie par. 6.5 hiervoor.

333 Zie par. 8.3 hiervoor.

334 Zie par. 9.2 hiervoor.

335 Zie par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub b Fw: kennisgeving) hiervoor.

336 Zie par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: klassenindeling) hiervoor.

337 Zie par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: klassenindeling en art. 384 lid 2 sub d: toelating tot stemming) hiervoor.

338 Zie par. 3.2 hiervoor.

339 Zie par. 4.4 hiervoor.

340 Zie par. 5.10 hiervoor.

341 Zie par. 7.8 hiervoor.

342 Zie par. 9.3 (art. 384 lid 2 sub c Fw: informatieverstrekking) hiervoor.

343 Zie par. 3 en 9.3 (art. 384 lid 2 sub e Fw: nakoming en art. 384 lid 2 sub i: andere redenen) hiervoor.

344 Zie par. 9.5 (welke schuldeisers(groepen) buiten een akkoord gehouden mogen worden) hiervoor.